

VII. IZVESTJE

~ CESARJA FRANCA JOŽEFA I. ~
MESTNEGA DEKLIŠKEGA LICEJA

V LJUBLJANI.

ŠOLSKO LETO 1913/4.

o o o

IZDAL

IVAN MACHER, C. KR. PROFESOR IN RAVNATELJ.

V LJUBLJANI 1914.

o o

:: ZALOŽIL MESTNI DEKLIŠKI LICEJ. ::

TISK „NARODNE TISKARNE“ V LJUBLJANI.

VII. IZVESTJE

~ CESARJA FRANCA JOŽEFA I. ~
MESTNEGA DEKLIŠKEGA LICEJA

V LJUBLJANI.

ŠOLSKO LETO 1913/4.

o o o

IZDAL

IVAN MACHER, C. KR. PROFESOR IN RAVNATELJ.

V LJUBLJANI 1914.

o o

:: ZALOŽIL MESTNI DEKLIŠKI LICEJ. ::

TISK „NARODNE TISKARNE“ V LJUBLJANI.

O ženskih poklicih.

Spisal dr. Rudolf Molè.

Namen moje razprave je, opozoriti na nekatere ženske poklice, ki jih lahko naša ženska mladina doseže, ter pripomoči, da bi naši starši, ki so dostikrat v zadregi, kam bi s svojo hčerko, imeli vsaj majhno navodilo. Pri tem pa sem se oziral samo ob sebi razumno na take poklice, ki so v naših razmerah dosegljivi in posebno še na gojenke našega liceja. Časi so danes taki, da se ne more vsaka ženska posvetiti onemu vzvišenemu poklicu, ki ostane zanjo še vedno najlepši, da postane žena in mati, vzgojiteljica krepkega in značajnega narodovega naraščaja; ženska je postala samostojna in hoče svojo samostojnost tudi izrabiti sebi in človeštvu v korist. Namen ženske osamosvoje je, da postane popolnoma enakopravna možu, da si lahko sama vstvari lepo socialno stališče. Marsikaj je že dosegla in v nadaljnjem boju se ji bo gotovo marsikaj posrečilo. Ni več navezana na dom, na različne internate, ki so ji nudili le delno in največ jezikovno izobrazbo, država ji je odprla pot v srednje in visoke šole, ki so bile še pred kratkim časom domena moških. Dobila pa je s tem tudi dovoljenje in pravico, da se izobrazi tudi za poklice, ki so jih poprej izvrševali edino le moški. In če tudi ne izvršuje vedno onih poklicev, ostane ji vendar velik kapital duševne inteligence, ki ga lahko uporabi pri svoji družini, in z možem vred skrbi za inteligenten naraščaj. Inteligentna žena, seveda tudi praktično v gospodinjstvu izvežbana, je zmožna vzgajati inteligenten in značajen naraščaj; le taka ženska je možu prava družica in svetovalka. Če ne more biti možu to, tedaj pade zopet na ono stopinjo, na kateri je bila v starih časih, ko mu je bila — sužinja.

I.

Učiteljica.

Najbolj znan in najbolj čislan poklic, ki si ga je bila ženska izvolila, je bil — ljudskošolske učiteljice. To je bil in je še vedno oni stan, zelo kateremu se posvečajo naša dekleta najraje. To je idealen stan, a tudi težaven, za svoje odgovorno delo pa posebno pri nas sramotno plačan.¹⁾ In vendar sili v učiteljski stan toliko naših mladih deklet, da je danes vse prenapolnjeno. Vzrok tiči v tem, ker si marsikatera ne zna pomagati drugam, deloma tudi, ker se jim zde drugi poklici manj vredni ali manj častni, dasi so boljše plačani.

Študij je precej težaven. Poleg štirih letnikov na učiteljišču se zahteva po dveh letih prakse izpit usposobljenosti. Še le po tem izpitu se lahko učiteljica stalno namesti. Koliko pa jih je, ki morajo leta in leta čakati, da dobe kako stalno mesto!

¹⁾ Najvišja plača, ki jo doseže učiteljica na Kranjskem, je 1920—2280 K, Koroškem 3150 K, Goriško-Gradiščanskem 2120, Istriji 2688 K, Štajerskem 2400—3100 K.

Kandidatkam z zrelostnim izpričevalom javnega dekliškega liceja, ki se oglasijo za zrelostni izpit na ženskem učiteljskišču, se preneso redi iz zrelostnega izpričevala dekliškega liceja v zrelostno izpričevalo ženskega učiteljskišča iz tistih premetov, ki so na dekliškem liceju obvezni. Iz zdravstva in iz predmetov, ki so na dekliškem liceju neobvezni, na ženskem učiteljskišču pa obvezni, morajo te kandidatke napraviti izpit. Dotične izpraševanke morajo torej prinesiti s seboj letna izpričevala najvišjih treh razredov liceja. V svrhu ustanovitve reda iz specialne metodike in praktičnih vaj morajo pa napraviti razen praktične izkušnje (nastopa) in ustne izkušnje iz specialne metodike elementarnega razreda tudi ustno izkušnjo iz specialne metodike učnega jezika, računstva in še iz enega predmeta realij in spretnosti. Zadnja omenjena predmeta določi izpraševalna komisija. Dovršiti pa mora pred ušnim izpitom 19. leto starosti.

Velika škoda je, da nimamo specialno na Kranjskem meščanskih šol za deklice (edino po samostanih) in normiranih plač za meščanske učiteljice,¹⁾ kot jih imajo v drugih kronovinah.

Izpit za meščanske šole se lahko napravi iz treh skupin in sicer a) iz jezikovno-zgodovinske skupine (učni jezik, zemljepis, zgodovina), b) iz prirodoslovne skupine (matematike, fizike, in prirodopisja), c) iz matematično-tehnične skupine (matematike, risanja, opisne geometrije ali prirodopisja).

Izpit se lahko polaga po treh letih učiteljevanja na ljudski ali meščanski šoli in sicer pred posebno komisijo. Izobraziti se moraš sama, ali pa v posebnih tečajih; na Dunaju je tudi posebna učiteljska akademija. Z izpitom za meščanske šole postaneš „strokovna učiteljica“ z učno obveznostjo 21, oziroma 24 tedenskih ur. Pri razpisu za učiteljska mesta na c. kr. vadnicah ima učiteljica z meščanskim izpitom pred drugimi prednost; v posebno srečnih slučajih postane vadnična učiteljica tudi glavna učiteljica na ženskih učiteljskiščih s plačo srednješolskih učiteljev. Na vsak način se svetuje mladim nadarjenim učiteljicam, da se posvetijo učenju ter polože izpit za meščanske šole. Gotovo bo prišel čas, ko jih bodo tudi pri nas potrebovali!

Posebne vrste šole so takozvane pomožne šole za slabše nadarjene in zaostale otroke. Leta 1912. jih je bilo Avstriji 38 s 47 razredi in 1376 učenci. Za pouk na takih zavodih se vrše različni kurzi, ki jih prirejajo strokovnjaki. Ker take šole zelo napredujejo, bo potreba po strokovno izobraženih učiteljicah čimdalje večja, ravno tako pa tudi po posebnih pomožnih vrtnaricah; zakaj šoloobvezni otroci, ki pa še niso zmožni za šolo, se pošiljajo v „predšolo“, kjer jih uče pomožne šolske vrtnarice, ki so navadno bolje plačane. Tako učiteljstvo plačajo po nekaterih kronovinah kot meščansko, ali pa mu dajo doklade od 200–500 K letno. Poleg tega lahko dobe v bogatejših rodovinah dober postranski zaslužek.

Lep, a zelo težaven je pouk gluhonemih in slepih. Če imaš veselje in trud, posveti se temu človekoljubnemu poklicu!

Kot vzgojiteljica in privatna učiteljica si bo marsikatera (tudi morala!) poiskala zaslužek, zakaj vsaka ne bo mogla dobiti službe na kaki javni šoli. Če zna kak tuj jezik ali glazbo, bo njen zaslužek gotovo boljši in ga bo prej našla; a vsaka naj bo previdna, da ne bode sama podcenjevala svojih zmožnosti in svojega dela!

Posebna težava je v Avstriji z akademično izobraženimi učiteljicami, ker nimamo nobene državne ženske srednje šole. Vse so deloma

¹⁾ Najvišje plače mešč. učit. variirajo od 2500—4700 K; ravnateljice dobe od 3000—5900 K!!

privatne, deloma mestne in deželne. Tudi študij je drag in težaven. Od leta 1896. je dovoljeno, da smejo deklice polagati maturo na gimnazijah. V onih kronovinah, kjer ni ženskih srednjih šol, smejo deklice kot hospitantinje prisostvovati pouku, a neprijetno je dejstvo, da jih učitelj ni primoran izpraševati ali popravljati njihove naloge. Pri nekaterih licejih (najbližji Gradec!) sta priklopljena dva realnogimnazijska razreda, kjer lahko licejske abiturientke polagajo ali se pripravljajo za maturo na realni gimnaziji (gimnaziji). O skupinah in o pogojih za študiranje na univerzi se natančneje izve pri dotičnih komisijah za izpite na srednjih šolah. Najbolje pa je, da se vsaka orientira pri ravnateljstvu onega zavoda, kjer študira.

Po dovršenem izpitu za srednje šole (8 semestrov na univerzi!) postanejo učiteljice na ženskih srednjih šolah (gimnazijah, realnih gimnazijah, licejih).

Svoj čas je bilo dovoljeno ljudskošolskim in meščanskim učiteljicam, da so se smele kot izredne slušateljice na modroslovni fakulteti po šestih semestrih javiti k izpitu za licejske učiteljice. To odpade z l. 1915!! Po tem letu se bodo nastavljale na licejih le učiteljice s srednješolsko maturo in z izpitom za srednje šole. Seveda bo tudi njihova plača morala biti popolnoma enaka plači moških moči, ker se bodo zahtevali od njih isti pogoji.

Naše abiturientke, ki so se posebno odlikovale v modernih (francoščini ali laščini) jezikih, bi se lahko pripravile za državni izpit iz francoščine ali laščine na kakem c. kr. učiteljišču. Kot izprašana učiteljica si lahko prisluži s privatnim podukom precej, podučuje pa lahko tudi na kakem javnem zavodu, če bi slučajno ne bilo za srednje šole izprašanih učnih moči. Če je bivala kaj časa v tujini in se vadila v dotičnem jeziku, bo še z večjo sigurnostjo uspela pri izpitu. Zahteva se starost najmanj 18 let.

Usposobljenost za učiteljico glazbe si pridobi vsako nadarjeno dekle pred državnimi komisijami na Dunaju, Pragi ali Lvovu. Polaga se izpit za pouk v glasovirju, orglah, goslih in petju. Predmeti so sledeči: 1) glavni predmet (glasovir, glazba, orgle ali petje), 2) stranski predmet: a) nauk o harmoniji, b) zgodovina glazbe, 3) nemščina in drugi šolski predmeti (inteligentna izkušnja, ki se opusti, če se izkažeš z izpričevalom zrelosti). Vsaka kandidatinja mora vložiti prošnjo na dotično komisijo. Predno se pripusti k ustni, oziroma praktični izkušnji, mora z uspehom napraviti posebno domačo nalogo.

Z izpričevalom lahko postane učiteljica glazbe na kakem učiteljišču ali si sme sama otvoriti lastno glazbeno šolo. Obenem ima tudi pravico kot hospitantinja na visoki šoli popolniti svoje znanje.

Pri nas v Avstriji je preko 800 glazbenih šol. Konservatorij (državni zavod) in drugi večji glazbeni zavodi pripravljajo (tudi v posebnih kurzih) učiteljice za izpit iz glazbe.

Ker je žensko ročno delo na ljudskih in meščanskih šolah obligaten predmet, se zahteva od učiteljic tudi znanje ženskega ročnega dela. Ponekod pa potrebujejo posebnih učiteljic za ročno delo. Pred komisijo na učiteljišču se doseže usposobljenost za pouk v ženskem ročnem delu. Zahteva se starost 17 let, neomadeževana preteklost in fizična zmožnost; obiskovati se mora (od lanskega leta) dveletni tečaj. Učni načrt je različen po kronovinah, tudi plača je različna; najboljše so plačane na Solnograškem, kjer doseže taka učiteljica na meščanskih šolah 1416—2760 K. Po naših deželah so določene le remuneracije.

Za telovadno učiteljico¹⁾ se zahteva matura na učiteljišču. Izpit se polaga na univerzi. Izobražuje in pripravlja se za izpit v anatomskem

¹⁾ Lanj so izšla poostrena določila za polaganje izpita za telovadne učitelje in učiteljice.

inštitutu na Dunaju (oziroma, kakšnem drugem univerzitetnem mestu). Treba je kolokvirati iz psihologije, pedagogike in higijene. Z izpričevalom se lahko dobi mesto telovadne učiteljice na učiteljišču ali kaki srednji šoli (liceju).

Zelo priporočljiv je tudi izpit za učiteljico stenografije in strojepisja. Stenografija se poučuje kot postranski predmet na meščanskih, strokovnih šolah, ženskih gimnazijah, licejih; na trgovskih šolah pa je obligaten predmet. Licejska matura ti da pravico, da se oglasiš za izpit iz stenografije (iz nemške stenografije se polaga izpit na Dunaju ali Gradcu, iz slovenske pa v Zagrebu). Natančnejši podatki pri ravnateljstvih dotičnih komisij.

Na posebnih šolah za strojepis, ki je na trgovskih šolah obligaten, se lahko izobrazijo učiteljice za pouk v strojepisju. Marsikatera bo imela s tem izpitom lep privaten zaslužek na kakem trgovskem tečaju ali trgovski šoli.

Zelo malo znane in precej omalovaževane so specialno pri nas še obrtne šole, ki so od l. 1910 naprej pod istimi pogoji kot za moške odprte tudi dekletom. Zato pa tu tembolj poudarjam veliko važnost tega študija. Za učiteljice na ženskih obrtnih šolah se lahko izobrazijo vsako deklet na državnem zavodu za ženske obrti na Dunaju (k. k. Zentrallehranstalt für Frauengewerbe, Wien, VI. Mollardgasse) in na češkem zavodu „Vesna“ v Brnu. Na Dunaju je 1.) oddelek za šivanje belega perila, 2.) oddelek za šivanje oblek z dvema letnikoma, 3.) posebni tečaji za strokovno popolnitev učiteljic. Tudi na ljubljanski državni obrtni šoli je poseben oddelek za šivanje, krojno risanje itd. Posebno gojenkam četrtega liceja, ki imajo veselje do šivanja in krojnega risanja, bi svetoval, da se posvetijo temu študiju, ker jim pozneje nudi lepo priliko, da so nastavljene kot učiteljice na takih zavodih, če napravijo izpit.

Za učiteljico risanja na ženskih srednjih šolah se zahteva licejska matura in 4 letni študij na c. kr. umetniškoobrotni šoli (oddelek slikarski), ki se konča z državnim izpitom. Če absolvirajo licejke oddelek za umetno šivanje, lahko postanejo učiteljice ročnih del na srednjih, strokovnih in obrtnih šolah.

Mogoče se bo našla tudi kaka abiturientka, da bi se hotela posvetiti učiteljstvu na dvorazrednih trgovskih šolah. Zahteva se namreč od vsake ženske trgovske šole, če hoče imeti ali dobiti pravico javnosti, da ima gotovo število internih (domačih) učnih moči. Mogoče se kateri posreči dobiti stalno službo na deželni trgovski šoli za deklice ali pa pri kakem privatnem enoletnem tečaju. Izpit za dvorazredne trgovske šole se deli v dve skupini: 1.) prva skupina obsega enostavno in dvostavno knjigovodstvo, trgovsko korespondenco in kontorsko delo, trgovsko in menično pravo, trgovsko računstvo; 2.) druga skupina: poznanje blaga (Warenkunde) v zvezi s prirodopisjem in prirodoslovjem, trgovska geografija. Z licejsko matura in enoletnim trgovskim kurzom na trgovski akademiji se lahko javi k izpitu za take šole, iz druge skupine se zahteva 3 letna praksa v kakem kontorju. Komisije so na Dunaju in v Pragi.

Ne more pa se dosti opozarjati in poudarjati seminar za izobrazbo kuharskih učiteljic na Dunaju in v Brnu („Vesna“). Ako je licejska absolventka z matura stara 19 let in je popolnoma zdrava, jo sprejmejo v dvoletni kurz. Ta jo usposobi za učiteljico na kuharskih in gospodinjstvenih šolah, postane lahko potovalna učiteljica, voditeljica različnih penzionatov, gospodarica v sanatorijih in drugih karitativnih zavodih.

Za šolsko vrtnarico je potrebna starost 16 let ter vsaj 8 razredov (meščanske) ljudske šole, 4 liceji. Plača seveda ni velika. Če se kateri posreči priti za šolsko vrtnarico na učiteljišče (vadnico), je seveda lepo, a zelo

redko in odvisno od različnih drugih okolnosti. Plača je lepa [2200 K temeljne plače, 6 trienijev po 200 K in aktivitetna doklada 672 (768) K!]

V Ottenbachu pri Schärdingu na Gorenjem Avstrijskem je kmetijska šola za deklice. Če jo absolviraš in položiš izpit na visoki šoli za poljedelstvo, postaneš lahko učiteljica za poljedelstvo. Ponekod prav radi sprejemajo potovalne učiteljice tudi brez državnega izpita.

Če imaš veselje in misliš, da se ti bo obneslo, lahko napraviš pri avstrijski zvezi plesnih učiteljev na Dunaju izpit za učiteljico plesa in si lahko sama otвориš svojo plesno šolo.

II.

Akademski poklici.

Če bi licejska abiturientka čutila zmožnost in veselje do kakega akademskega poklica in so ji dana sredstva na razpolago, lahko postane po sedanjih pridobitvah: zdravnica, učiteljica na dekliških srednjih šolah (tudi privatna docentka na univerzi!) zobozdravnica, lekarnarica; obiskuje tudi visoko šolo za poljedelstvo.

Za zdravnico mora napraviti maturo na gimnaziji (realni gimnaziji) in študirati 10 semestrov na kakem vseučilišču. Po promociji lahko postane sekundarna zdravnica v kaki bolnišnici. Po praksi sme sama izvrševati svoj poklic. Tudi kot zobozdravnica si bo utegnila vsvariti lepo socialno stališče.

Izmed vseh akademskih poklicev se mi zdi še najbolj prikladen in primeren za žensko — poklic lekarnarice. Za naše abiturientke je še v toliko ugodnejše, ker ji je treba popolniti licejsko maturo le z dopolnilnim izpitom iz latinščine v obsegu prvih gimnazijskih (6 razredov), če hoče vstopiti v lekarniško prakso. Seveda je moška konkurenca zelo velika, ker se nekateri lekarnarji branijo jemati ženske v lekarniško prakso. Po dovršeni praksi si pridobe po dveletnem študiju na univerzi naslov „magistrae pharmaciae“, in s tem tudi pravico za samostojno lekarnarico.

Ženski marljivosti in vestnosti primerna je služba uradnice v knjižnicah. Treba je precejšnje splošne izobrazbe, znanje kakega svetovnega jezika, znanje stenografije. Za znanstveno bibliotekarico je na vsak način treba visokošolske izobrazbe. Bibliotekarice so se v javni službi zelo obnesle. V raznih ljudskih knjižnicah so že nastavljene bibliotekarice. — Samo žalibog, da pri nas ni prilike za ta poklic.

O akademsko izobrazbenih učiteljicah sem govoril že gori.

Če se hočeš pa popolnoma posvetiti znanstvu, lahko postaneš tudi uradnica na kakem znanstvenem zavodu kot muzeju, inštitutu itd.

III.

Drugi poklici.

Danes je ženskam odprta pot skoro bi rekel v vse urade: lahko postane uradnica pri pošti, brzojavu in telefonu in pisarniška moč v vseh drugih javnih uradih.

Za sprejem k pošti je potrebna starost med 17—35 letom. Zahtevajo se za sprejem vsaj 4 letniki liceja ali absolvirana dvorazredna ženska trgovska šola, zadostuje pa tudi izpričevalo popolne meščanske šole. Prednost imajo kompetentke z licejsko maturo. Za poštno ravnateljstvo v Trstu

se zahteva znanje italijanščine, kar se mora izkazati s posebno izkušnjo. Zdravniško izpričevalo mora dokazati popolno fizično moč, če se hočejo oglasiti za poštni kurz.

Po približno dveletni službi postanejo poštno oficiantinje, potem poštno adjunktinje in tudi poštarice. Dosežejo pa lahko plačo preko 2000 kron.

Vdove in hčere železničnih uslužbencev imajo prednost pred drugimi kompetentnjami za sprejem v železniško službo. Zahtevajo se približno isti študiji kot za poštno uradnico in vsaj starost 18 let. Nastavi se kot manipulantinja z 2·80 K dnevnine in postane po enem letu (poizkušnji) oficiantinja z letno plačo 1525 K, ki se s časom zviša do 2525 K.

Naše licejke, katerih starši imajo zveze v uradih, kot pri sodniji, glavarstvih, finančnih ravnateljstvih ali ministrstvih, dosežejo lahko mesta pisarniških pomožnih uradnic in oficiantinj.

Znanje stenografije in strojepisja so predpogoji posebno za uradnice v notarskih in advokatskih pisarnah. Plače so od 1000 do preko 2000 K.

Velike važnosti za povzdigo kmetijstva in vrtnarstva bi bilo, če bi tudi pri nas dobili v teh strokah izobraženih ženā.

Na Dunaju¹⁾ obstoji ženska vrtnarska šola, kjer se lahko marsikatera izobrazi za potovalno (po enoletnem kurzu) učiteljico na kuharskih in gospodinjskih šolah. Obenem se pa tudi tam izobrazi za strokovno vrtnarico.

Mnogo kandidatinj našega liceja se bo posvetilo tudi trgovskemu stanu, kot strojepiska, knjigovodkinja, voditeljica filialke, prodajalka. To so vse poklici, ki so več ali manj bolje plačani kot drugi.

Priporoča se pa tudi po štirih licejskih razredih, da se posvete one, ki imajo veselje za trgovski poklic, da gredo v štiriletno trgovsko akademijo ali pa, da se po maturi vpišejo kot slušateljice enoletnega trgovskega tečaja na ženski trgovski akademiji na Dunaju.²⁾ Kot absolventke lahko dobe službo v kaki banki ali kakem podobnem denarnem zavodu. Od lanskih abiturijentk se jih je posvetilo temu študiju 9.

Večje zavarovalne družbe nastavljajo tudi žensko uradno osobje. Zahtevajo se gimnazijski študiji, nacionalna ekonomija, zavarovalna matematika itd., štirje semestri univerze in posebna državna izkušnja.

Zelo čudna je sploh navada pri nas, da se nekatere hčere srednjih (uradniških) staršev branijo različnih rokodelskih in obrtnih poklicev. In vendar je znano, da dobre modistke ali dobre izdelovateljice čipk, šivilje in druge zaslužijo lepe vsote in so lahko ravno tako ugledne članice cloveške družbe, kot druge. Zato poudarjam še enkrat nasvet, ki sem ga dal zgoraj glede obrtnih šol.

Ce se pa hoče v svoji obrti v umetniškem oziru izobraziti, se ji bo nudila v tem oziru prilika na umetno-obrtniški šoli c. kr. avstrijskega muzeja za umetnost in industrijo na Dunaju, umetniško-obrtni šoli v Pragi, umetniški šoli za žene in deklice na Dunaju, c. kr. grafičnem učnem in poizkusnem zavodu na Dunaju.

Na zadnjem zavodu se lahko izobrazi za fotografinjo. Retušerke, kopistinje in voditeljice ateljejev zaslužijo 80—200 K mesečno.

Seveda če si nadarjena in čutiš zmožnosti, si boš zaslužila tudi precej s svojim pisateljvanjem kot žurnalistka, urednica itd.

¹⁾ XIX. Kaasgrabenstrasse 19.

²⁾ Private Wiener Handelsakademie für Mädchen. II. Stefaniestrasse 4; Nova trg. akademija (Dunaj VIII., Hamerlingplatz 5-6).

Kot umetnica, bodisi kot slikarica ali kiparka se boš lahko proslavila in s seboj tudi svoj narod, če čutiš poklic, veselje in zmožnosti. Če pa nimaš teh zmožnosti in lastnosti, je pa vsak praktični poklic boljši od umetniškega.

Ne mogel bi zaključiti teh vrst, če ne bi spomnil še enega lepega, a težkega poklica, kateremu naj bi se posvetila po možnosti vsaka ženska, tudi če ne bi ga praktično izvajala, in to je poklic — strežnice bolnikov. Večinoma opravljajo ta karitativni poklic članice različnih redov. Potrebujemo pa se tudi posvetne strežnice po poklicu, ki dobe tudi plačo. Taki kurzi, kjer bi se izobraževale vse ženske, bi se morali prirejati v vseh večjih mestih vsako leto, da bi se ženske izobrazile za strežnice bolnikov in ranjencev. Svoje znanje bodo pa kaj lahko uporabljale tudi v družini in s svetom koristile tudi drugim.

* * *

Končna moja beseda naj bo: Vsaka naj si izvoli tisti poklic, za katerega ima veselje in zmožnosti. Tudi če bi bil oni poklic prenapolnjen, naj se mu posveti vseeno, zakaj za nadarjenega in zmožnega človeka se bo vedno našlo mesto. Nikdar pa se ne daj siliti v poklic, za katerega nimaš ne zmožnosti in veselja, zakaj s tem boš škodovala sebi in drugim!

Literatura:

- Eugenie v. Soden, *Frauenberufe und Ausbildungsstätten*. Stuttgart, 1913.
 Kam z lycea. Napsala ph. dr. A. Berkovcová. (Letno izvestje dekliškega liceja v Pragi VII, 1912/13.)
 Löwner, Dr. Heinrich, *Jahrbuch des höheren Unterrichtswesens in Österreich*, 27. letnik 1914. *Verordnungsblatt des k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht* I. 1914.

Kuratorij

mestnega dekliškega liceja.

.....

Predsednik: Dr. Ivan Tavčar, mestni župan.

Podpredsednik: Dr. Josip Pipenbacher, zastopnik obč. sveta.

Člani: Josip Reisner, zastopnik obč. sveta (poročevalec).

Jakob Dimnik, zastopnik obč. sveta.

Aleksander Hudovernik, zastopnik obč. sveta.

Ivan Milohnoja, zastopnik obč. sveta.

Fran Mally, zastopnik obč. sveta.

Fran Novak, zastopnik c. kr. naučne uprave.

Franja dr. Tavčarjeva,)

Marija dr. Kokaljeva,) zastopnici ženstva.

Ivan Macher, licejski ravnatelj (s posvetovalnim glasom).

Zapisnikar: Evgen Lah, magistratni svetnik.

Šolska poročila.

I. Učiteljstvo.

Šolskega leta 1913/14 so vstopili v učiteljski zbor kot pomožni učitelji, oziroma učiteljice:

Kobal Fran, namestni učitelj na I. drž. gimnaziji, Grošelj Marija in Pleško Cirila, učiteljici v Mladiki.

Koncem šolskega leta 1912/13 je pa izstopila iz učiteljskega zbora Davorina Karlinova, omož. dr. Grošljeva, ki je na višji dekliški šoli, oziroma dekliškem liceju poučevala z izredno vnelo in z velikim uspehom francoščino, ročna dela in lepomis od 1. septembra 1904. Vzgojena na tem zavodu je posvetila po izpitu usposobljenosti skozi 9 let vse svoje zanimanje in vse svoje moči vzgoji in pouku slovenske ženske mladine. Poleg njenega marljivega, točnega in uspešnega delovanja kot učiteljica povdarjati je treba zlasti njene zasluge kot mnogoletna varuhinja šolske knjižnice in njeno iskreno kolegialnost.

4. junija je moral nastopiti dr. Janko Pretnar po zdravniški odredbi sled pretresenja živcev (gl. str. 36) daljši dopust. Z dovoljenjem c. kr. deželnega šolskega sveta je prevzel do konca šolskega leta slovenščino v IV. A in IV. B razredu J. Bercè, francoščino pa v III.—VI. razredu gdč. Gasparine Michallet, prefekta v Mladiki.

Učiteljica petja, gdč. Ivanka Hrastova, ki je pri isti priliki ponesrečila, je prosila prvotno en teden dopusta, podaljšati ga je pa morala potem do konca šolskega leta.

Učiteljski zbor mestnega dekliškega liceja.

a) Za obvezne predmete.

Št.	Ime in značaj	Predmet	Razred	Štev. ted. ur	Pripomnje
1	Macher Ivan , c. kr. profesor, ravnatelj	matematiko prirodopis	I. V. A) I. poll. V. B)	7 (3)	Od c. kr. naučnega min. kot ravnatelj mestnega dekl. liceja na dopustu.
1. K zavodu spadajoče učiteljstvo.					
2	Bercè Josip , licejski profesor	laščino	III. AB, IV. AB, V. B, VI.	16	Razrednik v V. B. Varuh francoske in laške knjižnice.
3	Dr. Grošelj Pavel , licejski profesor	fiziko matematiko	III. A, III. B, IV. A, IV. B, V. A, V. B, VI. III. A, III. B	20	Varuh fizikalne zbirke.
4	Mlakar Janko , licejski profesor	verouk	I. — VI.	17	Razrednik v III. A.
5	Dr. Molè Rudolf , licejski profesor	slovenščino	I., II. B, V. A, V. B., VI.	20	Razrednik v VI. Varuh učiteljske knjižnice.
6	Dr. Pestotnik Pavel , licejski profesor	zgodovino in zemljepis	I., II. A, II. B, III. A, III. B	20	Razrednik v II. B. Varuh zemljepisne zbirke.
7	Dr. Pretnar Janko , licejski profesor	slovenščino francoščino	IV. A, IV. B III. AB, IV. AB, V. A, VI.	22	Razrednik v IV. A.
8	Jug Anton , lic. učitelj	nemščino	II. A, IV. A, IV. B, V. A, V. B	21	Razrednik v II. A.
9	Wessner Marija , licejska učiteljica in nadzorovalna dama	—	—	—	Kot voditeljica v „Mladiki“ š. l. 1913/14 na dopustu.
10	Wirgler Marija , lic. učiteljica	matematiko prirodopis	IV. A, IV. B, V. A, V. B, VI. I., II. A, II. B, III. A, III. B	23	Razrednica v IV. B. Varuhinja prirodopisne zbirke.
11	Sitsch Albert , stalni učitelj mestne višje dekliške šole, dodeljen mestn. dekl. liceju	risanje	II. B, III. A, III. B, IV. A, IV. B, V. A, V. B, VI.	23	Varuh risarske zbirke.
12	Kleč Frida , prava licejska učiteljica	zgodovino in zemljepis vzgojeslovje	IV. A, IV. B, V. A, V. B, VI. VI.	20	Razrednica v V. A. Namestnica nadz. dame.
13	Zalar Albina , prava licejska učiteljica	slovenščino nemščino	III. A, III. B I., III. A, III. B, VI.	20	Razrednica v III. B. Varuhinja šolske knjižnice.
14	Petek Irma , prava licejska učiteljica	telovadbo	I., II. A, II. B	6	Razrednica v I. Varuhinja telovadne zbirke.

Št.	Ime in značaj	Predmet	Razred	Štev. ted. ur	Pripomnje
2. Pomožno učiteljstvo.					
15	Bradač Fran , nam. gimn. učitelj	slovenščino	II. A	4	
16	Gomilšek Marija , učiteljica v Mladiki.	risanje	I., II. A	7	
17	Grošelj Marija , učiteljica v Mladiki.	lepopis	I.	1	
18	Kobač Fran , nam. gimn. učitelj	nemščino	II. B	5	
19	Dr. Krajec Otmar , mest. fizik in c. kr. zdravstv. svetnik	somatologijo in higieno	V. A, V. B II. poll.	4	
20	Sodnik Alojzij , nam. gimn. učitelj	matematiko	II. A, II. B	6	
21	Zupančič Marija , predstojnica šivaln. zavoda	ročna dela	III. A, III. B	4	
b) Za neobvezne predmete.					
1	Hrast Ivanka , učiteljica petja	petje	I. — VI.	9	
2	Petek Irma	telovadbo stenografijo	III. — VI. IV. A, IV. B, V. AB	14	
3	Pleško Cirila , učiteljica v Mladiki	ročna dela	I., II. AB	4	
4	Zemljan Jerica , učiteljica gospodinjstva	gospodinjstvo	VI.	2	
5	Zupančič Marija	ročna dela	IV. A, IV. B V. AB, VI.	8	
Učiteljstvo trgovskega tečaja.					
1	Bradač Fran	slo. in nemško stenografijo	trg. tečaj	4	
2	Macher Ivan	računstvo	*	3	
3	Dr. Marn Rudolf , e. kr. fin. komisar	trg. in menično pravo	*	2	
4	Sitsch Albert	korespondenco, strojepis	*	5	Razrednik.
5	Trdina Fran , mestni računski ravnatelj	knjigovodstvo	*	5	
Šolski zdravnik: Dr. Mavricij Rus.					
Hišnik in sluga: Omota Jože.					

II. Učni načrt.

Za I.—III. razred velja normalni učni načrt za dekliške liceje, ki ga je izdalo c. kr. naučno ministrstvo z razpisom z dne 14. julija 1912, št. 27.344.

V IV.—VI. razredu se bode pa še poučevalo po učnem načrtu, ki ga je odobrilo c. kr. naučno ministrstvo za mestni dekliški licej v Ljubljani z razpisom z dne 10. julija 1907, št. 26.525.

Pregled

učnih predmetov in tedenskih učnih ur.

Predmeti	Mestni dekliški licej						Vsota
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
Verouk	2	2	2	2	1	1	10
Slovenščina	4	4	3	3	4	4	22
Nemščina	5	5	5	4	4	3	26
Frančoščina ali	—	—	4	4	4	4	16
Laščina	—	—	4	4	4	4	16
Zgodovina	2	2	2	2	2	3	13
Zemljepis	2	2	2	2	1	1	17
Matematika	3	3	3	3	2	3	10
Fizika	—	—	3	} 3	2	2	} 16
Prirodopis	2	2	—		2	—	
Risanje	3	4	2	3	3	3	18
Lepopis	1	—	—	—	—	—	1
Vzgojeslovje	—	—	—	—	—	2	2
Telovadba	2	2	2	—	—	—	6
Skupaj . . .	26	26	28	26	25	26	157

Neobvezni predmeti:

1.) Petje I. — VI. 2.) Telovadba IV. — VI. 3.) Ženska ročna dela I. — VI. 4.) Stenografija IV. in V. 5.) Gospodinjstvo VI.

Pri vstopu v III. razred liceja imajo starši, oziroma njih namestniki izjaviti, kateri izmed jezikov — francoščina ali laščina — bode za dotično gojenko obvezen predmet. Dotični jezik ostane za gojenko obvezen vso učno dobo.

III. Učne knjige,

ki bodo služile pouku v obveznih predmetih v šolskem letu 1914/5.

I. razred.

Veliki katekizem ali krščanski nauk.

Sket-Janežič — Slovenska slovnica za srednje šole; 10. natis.

Sket-Wester — Slovenska čitanka za I. razred dekliškega liceja.

Končnik-Fon — Deutsches Lesebuch für die I. Klasse slow. und slowenisch-
utraquistischer Mittelschulen und verwandter Lehranstalten; I.

Pajk — Zemljepis za srednje šole; I. del.

Kozenn — Geographischer Atlas für Mittelschulen; 42. natis.

Mayer-Kaspret — Zgodovina starega veka za nižje razr. sr. šol; 2. natis.

Putzger — Historischer Schulatlas; 32. natis.

Matek-Peterlin — Aritmetika za nižjo stopnjo srednjih šol.

Mazi — Geometrijski nazorni nauk za I. razred srednjih šol.

Macher — Prirodopis živalstva za nižje razrede srednjih šol; 2. natis.

Macher — Prirodopis rastlinstva za nižje razrede srednjih šol; 2. natis.

II. razred.

Stroj — Liturgika.

Karlin — Zgodovina božjega razodetja stare zaveze.

Sket-Janežič — Slovenska slovnica za srednje šole; 10. natis.

Sket-Wester — Slovenska čitanka za II. razred srednjih šol; 3. natis.

Tumlriz — Deutsche Sprachlehre f. Mittelschulen mit Sprachübungen; 4. natis.

Štritof — Deutsches Lesebuch für die I. und II. Klasse gemischtsprachiger
Mittelschulen; 4. natis.

Pajk — Zemljepis za srednje šole; I. del.

Kozenn — Geographischer Atlas für Mittelschulen; 42. natis.

Mayer-Kaspret — Zgodovina srednjega veka za nižje razrede srednjih šol.

Putzger — Historischer Schulatlas; 32. natis.

Matek-Peterlin — Aritmetika za nižjo stopnjo srednjih šol.

Mazi — Geometrija za II. razred srednjih šol.

Macher — Prirodopis živalstva za nižje razrede srednjih šol; 2. natis.

Macher — Prirodopis rastlinstva za nižje razrede srednjih šol; 1. natis.

III. razred.

Karlin — Zgodovina božjega razodetja v novi zavezi.

Sket-Janežič — Slovenska slovnica za srednje šole; 10. natis.

Sket — Slovenska čitanka za III. razred srednjih šol; 2. natis.

Tumlriz — Deutsche Sprachlehre f. Mittelschulen mit Sprachübungen; 4. natis.

Štritof — Deutsches Lesebuch für die III. Klasse gemischtsprachiger Mittel-
schulen; 2. natis.

Stefan — Lehrbuch der französischen Sprache für Realgymnasien und ver-
wandte Lehranstalten; I.

- Baroni-Segatini — Lehr- und Lesebuch der italienischen Sprache; I.
 Bežek — Zemljepis za nižje razrede srednjih šol; 2. natis.
 Kozenn — Geographischer Atlas für Mittelschulen; 42. natis.
 Mayer-Kaspret — Zgodovina novega veka za nižje razrede sr. šol; 2. natis.
 Putzger — Historischer Schulatlas; 32. natis.
 Matek-Peterlin — Aritmetika za nižjo stopnjo srednjih šol.
 Mazi — Geometrija za III. razred srednjih šol.
 Senekovič — Fizika za nižje razrede srednjih šol; 3. natis.

IV. razred.

- Kržič — Zgodovina sv. katoliške cerkve za srednje šole.
 Sket-Janežič — Slovenska slovnica za srednje šole; 9. natis.
 Sket — Slovenska čitanka za V. in VI. razred srednjih šol; 3. natis.
 Tumlirz — Deutsche Sprachlehre f. Mittelschulen mit Sprachübungen; 4. natis.
 Streinz — Deutsches Lesebuch für Mädchenlyzeen und verwandte Lehranstalten; IV. 2. natis.
 Stefan — Lehrbuch der französischen Sprache für Realgymnasien und verwandte Lehranstalten; I.
 Baroni-Segatini — Lehr- und Lesebuch der italienischen Sprache; II.
 Bežek — Zemljepis za nižje razrede srednjih šol; 2. natis.
 Kozenn — Geographischer Atlas für Mittelschulen; 42. natis.
 Mayer-Kaspret — Zgodovina srednjega veka za nižje razrede srednjih šol.
 Putzger — Historischer Schulatlas; 32. natis.
 Lavtar-Močnikova knjiga posebne in občne aritmetike za učiteljišča; 2. natis.
 Matek — Geometrija za nižje gimnazije; II. del.
 Baebler — Kemija in mineralogija za IV. razred realk itd.

V. razred.

- Svetina — Katoliški verouk za realko, učiteljišče in dekliški licej; I. knjiga.
 Verske resnice.
 Sket-Janežič — Slovenska slovnica za srednje šole; 9. natis.
 Sket — Slovenska čitanka za VII. in VIII. razred srednjih šol; 2. natis.
 Petračić-Zagoda — Hrvatska čitanka; I. 5. natis.
 Tumlirz — Deutsche Sprachlehre für Mittelschulen mit Sprachübungen; 4. natis.
 Samhaber — Deutsches Lesebuch für Mädchenlyzeen; V. 2. natis.
 Stefan — Lehrbuch der französischen Sprache für Realgymnasien; II.
 Boerner-Stefan — Kurzgefaßte französische Grammatik für Mittelschulen und verwandte Lehranstalten.
 Böerner-Lovera-Ive — Lehr- und Lesebuch der italienischen Sprache.
 Maddalena — Raccolta di Prose e Poesie italiane; 3. natis.
 Bežek — Zemljepis za nižje razrede srednjih šol; 2. natis.
 Kozenn — Geographischer Atlas für Mittelschulen; 42. natis.
 Mayer-Kaspret — Zgodovina novega veka za nižje razr. sr. šol; 2. natis.
 Putzger — Historischer Schulatlas; 31. natis.
 Lavtar-Močnikova knjiga posebne in občne aritmetike za učiteljišča; 2. natis.
 Matek — Geometrija za nižje gimnazije; II. del.
 Baebler — Kemija in mineralogija za IV. razred realk itd.
 Senekovič — Fizika za nižje razrede srednjih šol; 3. natis.

VI. razred.

- Pečjak — Katoliški verouk za višje razrede srednjih šol; III. knjiga.
 Sket-Janežič — Slovenska slovnica za srednje šole; 9. natis.
 Sket — Slovenska čitanka za VII. in VIII. razred srednjih šol; 2. natis.
 Petračič-Zagoda — Hrvatska čitanka; 1. 5. natis.
 Tumlriz — Deutsche Sprachlehre für Mittelschulen; 3. natis.
 Samhaber — Deutsches Lesebuch für Mädchen-Lyzeen; VI. del.
 Stefan — Lehrbuch der französischen Sprache für Realgymnasien; II. del.
 Boerner-Stefan — Kurzgefaßte französische Grammatik für Mittelschulen und verwandte Lehranstalten.
 Boerner-Lovera-Ive — Lehr- und Lesebuch der italienischen Sprache.
 Maddalena — Raccolta di Prose e Poesie italiane; 3. natis.
 Orožen — Zemljepis avstro-ogrske države (Domoznanstvo).
 Kozenn — Geographischer Atlas für Mittelschulen; 41. natis.
 Mayer-Kaspert — Zgodovina novega veka za nižje razr. sr. šol; 2. natis.
 Lavtar-Močnikova knjiga posebne in občne aritmetike za učiteljska; 2. natis.
 Matek — Geometrija za nižje gimnazije; II. del.
 Senekovič — Fizika za nižje razrede srednjih šol; 3. natis.

IV. Naloge.

a) Slovenski sestavki.

IV. A razred.

Domače naloge:

1. Junak in vila. (Prosto izmišljena pravljica). — 2. Miklavžev večer. — 3. Jezikovne posebnosti Krsta pri Savici. — 4. Ogenj in voda dobro služita, slabo gospodarita. — 5. Oljka, simbol miru. (Po S. Gregorčičevi pesmi). — 6. Učenec-Prešeren v „Novi pisarji“.

Šolske naloge:

1. Kjer cvetja ni in kjer ni speva, življenja ondi srcu ni. (Gregorčič). — 2. V vlakcu. — 3. Kvasov prihod na Slemenice. (Po Jurčičevem „Desetem bratu“). — 4. Kaj bi rada postala.

IV. B razred.

Domače naloge:

1. Babica pripoveduje. (Prosto izmišljena pravljica). — 2. Pretresljivi prizori v Asan-Aginici. — 3. Jezikovne posebnosti Krsta pri Savici. — 4. Zakon narode je tak, da iz malega raste veliko. (Koseski). — 5. Deseti brat. (Načrt romana). — 6. Knjiga — najboljši prijatelj.

Šolske naloge:

1. Na tisto tiho domovanje, kjer mnogi spe nevzdravno spanje . . . — 2. Zadnji boj. (Po uvodu Krsta pri Savici). — 3. Kolikor jezikov znaš, toliko ljudi veljaš. (Nar. pregovor). — 4. Vodilna misel v „Oljki“.

V. A razred.

Domače naloge:

1. Znanost je moč. (Razprava). — 2. Meščan in vaščan. (Dvogovor). — 3. Veselica na kmetih. — 4. Spomeniki slovenskih literatov v Ljubljani. — 5. Tout comprendre c'est tout pardonner. — 6. Pomlad in mladost. (Primeri). — 7. Tema po izberi. — 8. Ekspozicija v Šekspirjevem Juliju Cezarju.

Šolske naloge:

1. Jesen v naravi, jesen v človeškem življenju. — 2. Pesem „Moj spominik“ — Vodnikova pesniška oporoka. — 3. Ne hvali dneva pred večerom! — 4. Smrekar in Brašnar. (Opis značajev v Jurčičevi povesti „Sosedov sin“).

Prosti govori.

Josip Jurčič. (Ahlin). — Zgodovina gledišča pri raznih narodih. (Babič). — Postojnska jama. (Baraga). — Kmečki upori na Slovenskem. (Bošnik). — Puškin in njegov roman „Jevgenij Onjegin“. (Felicijan). — Treznost, prvi pogoj trdnemu zdravju. (Fon). — Pokret ilirskega gibanja, njega vzroki in posledice. (Gabrijelčič). — Nekaj o možganih in duševnosti. (Kolšek). — O športu. (Kotnik). — Simon Gregorčič in njegova domoljubna poezija. (Krajnik). — Jan Marija Plojhar. (Marčan). — Nekaj zgodovine o idrijskem rudniku. (Novak). — Črnogorski narod in njegov značaj. (Ocepek). — Črtice iz slovenskega slovstva. (Orožen). — Stanko Vraz. (Pavlin). — Iz življenja naših pradedov. (Rainer). — Zeyerjev življenjepis. (Ševčik). — Tugomer. (Tekavčič). — Andrej Černišev. (Železnik).

V. B razred.

Domače naloge:

1. Čas je zlato. (Razprava). — 2. Kaj najraje čitam. — Malomestna veselica. — 4. a) Ljubljanske znamenitosti. — b) Moja prijateljica. — 5. Solza. — 6. Narava piše . . . — 7. Tema po izberi. — 8. Peripetija v Šekspirjevem Juliju Cezarju.

Šolske naloge:

1. Jesenske misli. — 2. Slovensko pesništvo do Vodnika. — 3. Obleka ne naredi človeka. — 4. Smrekarjev Anton. (Opis značaja v Jurčičevi povesti „Sosedov sin“).

Prosti govori.

Oton Župančič in „Čaša opojnosti“. (Bajželj). — Janez Trdina. (Berčon). — Sienkiewiczov roman „Brez dogme“. (Bergant). — Sledovi mostiščarjev na Ljubljanskem barju. (Burger). — Rudolf Hans Bartsch. (Čermák). — Život i rad bosanskoga pijesnika Fr. Grge Martića. (Fleš). — Nekaj o sladkorju. (Gabršek). — Verdi in njegove opere. (Govékar Vera). — Gospodin Franjo. (Govékar Vida). — Črtice iz srbske zgodovine. (Gregorčič). — O stari Ljubljani. (Hafner). — Simon Gregorčič kot rodoljuben pesnik. (Herbst). — Nekaj črtic iz zgodovine Gornjega grada. (Kocbek). — Nekaj misli o branju. (Kočevar). — Razvoj zrakoplovstva. (Kostanjevec). — Jurčičev Tugomer. (Mahorčič). — Prihod in naselitev Slovencev. (Matkovič). — Naši kraji pred prihodom Slovencev. (Meško). — Slovansko bogoslužje. (Milohnoja). — Razvoj slovenskega gledališča. (Nitsch). — Kulturna zgodovina štajerskih Slovencev. (Ogrinc). — Prometna sredstva nekdanj in sedaj. (Povalej). — Godba od 16.—18. stoletja. (Potrato). — O ljubljanski razsvetljavi. (Praprotnik). — Slovenci v 19. stoletju. (Rakovec). — Vzroki popularnosti in slave kraljeviča Marka v srbsko-hrvaških narodnih pesmih. (Savnik). — Rihard Wagner in njegov „Večni mornar“. (Sever). — Zgodovina bizantinskega carstva. (Seunig). — Naša domovina v prazgodovinski in rimski dobi. (Turk).

VI. razred.

Domače naloge;

1. a) Prizori iz Bürger-Prešernove Lenore. b) Lenora. (V obliki sanj). — 2. Tema po izbori. — 3. Non scholae, sed vitae discimus. — 4. Zimski izprehod po naravi. — 5. Moji načrti za bodočnost.

Šolske naloge:

1. a) Dolgost življenja. b) Rozamunda v kloštru. c) S čim pomnožimo svojo znanost. — 2. a) Sonet „Očetov naših imenitna dela“, program Prešernove poezije. b) Prešeren in „Abecedni prepir“. — 3. Materinska ljubezen. — 4. a) Od trske do obločnice. b) Bleiweis in njegova doba. — 5. Maturitetna naloga.

Prosti govori.

Balkanski polotok. (Brenčič). — Značaj slovenske žene. (Felicijan). — Slovenci in l. 1848. (Groznik). — Kaj opisujejo slovenske epske pesmi. (Sulič). — Zgodovina koroških Slovencev. (Sever). — Reformacija in kmečki upori. (Hribar). — Pohorje in Pohorci. (Jagodič). — Beneški Slovenci. (Modrijan). — Gluhonemi. (Ločnik). — Slovenci nekdanj in sedaj. (Meglič). — Napredek žene. (Mis). — Simon Gregorčič. (Pirc). — Slovensko gledališče. (Šircelj). — Napoleonova Ilirija. (Šušteršič). — Gledališče v Atenah. (Svigelj). — Pavlina Pajkova. (Uršič). — Ustanovitev ilirske upravne skupine. (Zakotnik). — Janez Trdina in njegove „Bajke in povesti o Gorjancih. (Zamida). — Božena Němcova. (Bajt). — Mesta v srednjem veku. (Boucon). — Tolstoj in ruska moderna. (Cepuder). — Župančičeva „Čaša opojnosti“. (Crobath). — Primož Trubar. (Debelak). — Kako se snujejo denarni zavodi. (Derganc). — Dr. Ivan Tavčar. (Grošelj). — Šenoa, Karanfil s pjesnikova groba. (Horvat). — Ustoličenje koroških vojvod. (Urbas). — Tadej Kosciusko. (Meršol). — Slovenski slikarji in razvoj slov. slikarske umetnosti. (Klovar). — Dragotin Kette. (Mayer). — Celjski grofi. (Kokalj). — Maksim Gorkij. (Lužar). — Šandor-Gjalski, največji jugoslovanski romanopisec. (Jermol). — Novejša slovenska lirika s posebnim ozirom na Župančiča. (Vedernjak). — Pomen učenja hrvaščine za Slovence. (Novak). — Turki v naših deželah in pesmih. (Krisch). — Karl Macha. (Radaj). — Razvoj železnic. (Škerle). — Karolina Světla. (Klobučar). — Gregorčičeva óda „Oljki“. (Jerman). — Tolstoj, Vojna in mir. (Oražem).

Prečitana dela.

IV. A in IV. B razred.

Jos. Jurčič. Deseti brat. — Izbor iz Stritarja.

V. A in V. B razred.

J. Kersnik, Cyclamen. — Jos. Jurčič, Sosedov sin. — Jos. Stritar, Svetinova Metka. — Šekspir-Župančič, Julij Cezar.

VI. razred.

Jos. Jurčič, Deseti brat. — Fr. Prešeren, Poezije. (Pintarjeva izdaja). — Iv. Tavčar, V Karlovcu. — Izbor iz novejšje lirike. — Poleg tega je morala vsaka gojenka prečitati privatno po eno klasično slovensko prozaično delo.

b) Nemški sestavki.

IV. A razred.

Domače naloge:

1. Ein Spaziergang im Herbst. — 2. Erbkönigs Tochter. — 3. Die Freuden des Winters. — 4. Was die Schneeflocken erzählen. — 5. Der Adler und die Taube. — 6. Mein Heimatsort. — 7. Frühlingslied. — 8. Ernst Zahn. (Biographie).

Šoske naloge:

1. Der Streit der Königinnen und seine Folgen. — 2. Charakteristik Kriemhildens. — 3. Was ein Greif alles rauben kann. — 4. a) Der Schneemann; b) Der Sänger (ein Situationsbild). — 5. Der redliche Tamm. — 6. a) Palmsonntag; b) Der grüne Esel. — 7. Ein Brief. — 8. Ein Lied der Treue.

IV. B razred.

Domače naloge:

1. Der Wald im Herbst. — 2. Die Entwicklung des Grundgedankens in Goethes „Erbkönig“. — 3. a) Der Gedankengang im Fischer; b) Die Weihnachtsferien. — 4. Der Grundgedanke in „Des Sängers Fluch“. — 5. Der Hochwald. (Gliederung). — 6. Ostern in meiner Heimat. — 7. Eine Frühlingslandschaft. — 8. Die Kapelle. (Nach Uhland).

Šolske naloge:

1. Siegfrieds Tod. — 2. Heinrich am Vogelherd. (Ein Situationsbild). — 3. Frohe Botschaft. (Aus der Gudrunsaage). — 4. a) Es schneit; b) Der Zauberlehrling. — 5. Ein freundliches Stübchen. (Nach: „Der siebzigste Geburtstag“). — 6. Der Hänfling — ein Bild der unerfahrenen Jugend. — 7. Ein Schultag. (In Briefform). — 8. Alpen. (Nach Ernst Zahn's: „Der Geiger“).

V. A razred.

Domače naloge:

1. Die Gralsburg. — 2. Der einziehende Winter. — 3. Der Silvesterabend. — 4. Die beiden Musen. (Inhaltlich). — 5. Die Zeiten ändern sich, mit ihnen die Menschen. — 6. Ein Thema nach freier Wahl. — 7. Mein Maitag. — 8. Heimkehr der Krieger. (Nach Bürgers „Leonore“.)

Šolske naloge:

1. Walthers von der Vogelweide „Heimkehr“. — 2. Das Volkslied. — 3. Der Grundgedanke in Hallers „Alpen“. — 4. a) Die Grille und die Ameise; b) Der Winter in der Armenhütte. — 5. a) Die kritischen Schriften Lessings; b) Frühlingsglaube. — 6. a) Minna von Barnhelm (I. Akt); b) Die Auferstehungsprozession. — 7. a) Das Landleben. (Nach der gleichnamigen Ode); b) Frühlingsnacht. — 8. Der Aufbau des I. Aktes in „Wilhelm Tell“. —

Prosti govori:

Die Strafen bei den alten Griechen. (Ahlin). — Eine Denkrede an Jean Paul. (Babič). — Nathan der Weise. (Baraga). — Walther von der Vogelweide. (Bořnik). — Der Charakter. (Felicijan). — Meine Reise zu Schiff um die istranische Halbinsel. (Fon). — Balkan und Österreich. (Gabrijelčič). — Der Trompeter von Säckingen. (Kolšek). — Lebensziele. (Kotnik). —

Parzival in Sage und Dichtung. (Krajnik). — Napoleon auf Elba. (Marčan). — Die Tuilleries. (Novak). — Die Wiege der südamerikanischen Kultur. (Ocepek). — Der Zusammenbruch der großen Armee in Russland. (Orožen). — Die Revolution in Mexiko. (Pavlin). — Die türkische Frau. (Rainer). — Aus der Geschichte der Passionsspiele. (Ševčik). — Quo vadis? (Tekavčič). — Im Reiche der Quallen. (Železnik).

V. B razred.

Domače naloge:

1. Der Herbst. — 2. Im Schlaraffenland. — 3. Weihnachten. — 4. Der winterliche Wald. — 5. Der Ackerbau — der Anfang der Kultur. — 6. Ein Thema nach freier Wahl. — 7. a) Ein Maitag; b) Zwei Tage an der Adria. — 8. Der Dreimännerbund. (Wilhelm Tell I. Akt).

Šolske naloge:

1. Das Idyll im Waltharilied. — 2. Walther von der Vogelweide. — 3. Der Held des Romanes „Simplizissimus“. — 4. Winterfreuden. — 5. Der siebzehnte Literaturbrief. — 6. a) Minna von Barnhelm. (Inhaltlich); b) Frühling und Jugend. — 7. a) Sonntagsfrühe; b) Lebenspflichten. — 8. Der nächtliche Brautritt. (Leonore).

Prosti govori:

Herkunft und Wesen der Novelle. (Bajželj). — Planetenbewohner. (Berčon). — Die Frau auf dem Balkan. (Bergant). — Anzengruber. (Burger). — Slowenische Bauernaufstände. (Čermak). — Die großen Verkehrsmittel der Zukunft. (Fleš). — Der Handschuh, seine Entstehung und Geschichte. (Gabršek). — Maria Antoinette. (Govékar Vera). — Sienkiewicz. (Govékar Vida). — Vom Leben auf anderen Sternen. (Gregorčič). — Das Ameisenleben. (Hafner). — Kultus der Rose. (Herbst). — Eine Reise nach Kärnten. (Kocbek). — Im Reiche der Glocken. (Kočevar). — Die Entwicklung des Verkehrs wesens im Altertum. (Kostanjevec). — Die ursprüngliche Heimat unserer wichtigsten Getreidearten. (Mahorčič). — Die Geschichte des Weinstockes. (Matkovič). — Charakteristik der drei Frauen aus „Wilhelm Tell“. (Meško). — Valvasor. (Milohnoja). — Beethoven. (Nitsch). — Die Sahara. (Ogrinc). — Eine Fahrt an die Adria. (Pirc). — Die letzten Tage Napoleons. (Potrato). — Die Befreiungskriege der Tiroler mit Andreas Hofer. (Povalej). — Schiller. (Praprotnik). — Die Perle und ihr Haus. (Rakovec). — Napoleon Bonaparte. (Savnik). — Die Frauenbewegung in der französischen Revolution. (Sever). — Die Eskimos. (Seunig). — Die Gerätschaften der alten Ägypter. (Turk).

Prečitana dela iz nemščine.

V. A in V. B razred.

Minna von Barnhelm. — Wilhelm Tell.

VI. razred.

Domače naloge:

1. Die Bedeutung der großen Ströme für die Entwicklung der Kultur. — 2. Ein böser Traum. — 3. a) Welche gesellschaftliche Stellung nahmen die Frauen im Wandel der Jahrhunderte ein?; b) Über Frauenberufe. —

4. Zeichnung eines Charakters. — 5. Gegen welche Feinde hat der Mensch zu kämpfen und welche Mittel hat er, sich zu verteidigen? — 6. Ein Blick in die Zukunft. (Beim Abschied vom Lyzeum).

Šolske naloge:

1. Das Tragische an der Emilia. — 2. Im Hause mit den grünen Fensterladen. (Eine Szene aus O. Ludwigs Roman „Zwischen Himmel und Erde“). — 3. Der Grundgedanke in Goethes „Iphigenie“. — 4. a) Ausgangspunkte, Ursachen und Ziele der naturalistischen Bewegung; b) Persönliches in „Tasso“. — 5. a) Wie versuchen die Gegenspieler in Schillers „Kabale und Liebe“ den Liebesbund zwischen Ferdinand und Luise zu sprengen?; b) Wie stellt der Städter den verlorenen Zusammenhang mit der Natur wieder her?; c) Sonntag nachmittags in der Umgebung von Laibach. — 6. a) Es fiel ein Reif in der Frühlingsnacht...; b) Vom Himmel träuft herab des Landmanns Segen, Doch tränkt den Boden auch des Landmanns Schweiß; Ist das Talent der gottgesandte Regen, Ist, was die Frucht gibt, immer Fleiß?; c) Was leistet der Dichter, was der Erfinder für die Menschheit? — 7. a) Der tragische Widerstreit in „Sappho“; b) Das Drama Grillparzers. — 8. Zrelostna naloga.

Prosti govori:

Shakespeare und sein Drama „Romeo und Julia“. (Bajt). — Theodor Fontane. (Boucon). — Hermann Bang. (Brenčič). — Kleists Käthchen von Heilbronn. (Cepuder). — J. V. Scheffel. (Crobath). — Nietzsches Leben und Wirken. (Debelak). — Die Stellung des Dichters zum Hunde in Saars „Tambi“ und Ebner-Eschenbachs „Krambambuli“. (Derganc). — Theodor Storm. (Felicijan). — Liliencron. (Grošelj). — Sudermann und sein Roman „Frau Sorge“. (Groznik). — Lenau. (Horvat). — Charlotte von Stein. (Hribar). — Ludwigs Roman „Zwischen Himmel und Erde“. (Jagodič). — Peter Rosegger. (Jerman). — Björnsterne Björnson. (Jermol). — H. Ibsen. (Klobučar). — Adalbert von Chamisso. (Klovar). — Dichtende Frauen. (Kokalj). — Die Auffassung der slawischen Volksseele bei Bartsch. (Kraškovic). — Theodor Körner, der Dichter der Befreiungskriege. (Krisch). — G. Freytag. (Ločnik). — Ferdinand Raimund. (Lužar). — G. Hauptmann. (Mally). — G. Hauptmanns „Versunkene Glocke“. (Mayer). — Franz Grillparzer. (Meglič). — Die slawischen Sprachen. (Meršol). — Klopstock. (Mis). — Kleists „Kohlhaas“. (Modrijan). — Weber und sein Werk „Dreizehnlinden“. (Novak). — Uhland als Dichter. (Oražem). — Capri. (Pirc). — Robert Hammerling. (Radaj). — J. Eichendorffs Leben und lyrische Werke. (Seunig). — Die Romantik. (Sever). — Richard Dehmel. (Splichal). — Eduard Mörike. (Šircelj). — Richard Wagner. (Švigelj). — Gottfried Keller. (Urbas). — Fr. Hebbel. (Uršič). — Heyse und seine Novellen. (Vedernjak). — Margarete von Bülow. (Zakotnik). — Moderne deutsche Lyrik. (Zamida).

Prečitana tvarina iz nemščine.

VI. razred.

Izbor iz čitanke. Goethe: Götz, Egmont, Iphigenie, Tasso, Hermann und Dorothea. — Schiller: Fiesko, Kabale und Liebe, Wallenstein, Stuart, Jungfrau von Orleans, Braut von Messina. — Hebbel: Maria Magdalena. — Grillparzer: Sappho, Des Meeres und der Liebe Wellen. — Eno G. Hauptmannovih dram na izbiro.

Francoski sestavki.**V. razred.**

1. La France (traduction). — 2. La Pêche (traduction). — 3. La Franche — Comté. — 4. La maison des Régnières (reproduction). 5. Le Rhône (traduction). — 6. Persévérance dans le travail (reproduction). — 7. La cigale et la fourmi (traduction). — 8. Une bonne leçon.

VI. razred.

1. Le curé de Cucugnan (reproduction). — 2. Les vieux (version). — 3. Alphonse Daudet (version). — 4. Jeanne d' Arc (reproduction). — 5. A l'ombre des chenes (traduction). — 6. Les débuts de Bébé. — 7. L' enfant prodigue (reproduction). — 8. Zrelostni izpit.

Laški sestavki.**V. B razred.**

1. Esercizi grammaticali (congiuntivo). — 2. La confessione del lupo (riproduzione). — 3. Pierrone (riproduzione). — 4. Esercizi grammaticali (discorso indiretto). — 5. All' amica (lettera). — 6. Il diario di Pasqua (canevaccio). 7. — Viene la primavera (canevaccio). — 8. Esercizi riassuntivi della sentassi.

VI. razred.

1. Barboni nella drogheria a Castagneto. (Sulle orme del Carducci). — 2. Le rondini se ne vanno. (D' Annunzio). — 3. Una sentenza (imitazione). — 4. A Silvia. (Leopardi). — 5. Una lettera dei Leopardi al suo babbo (traduzione). — 6. Renzo da don Abbondionio (riproduzione). — 7. Renzo e Lucia sorprendono don Abbondio. (Promessi Sposi — versione). — 8. Zrelostna naloga.

V. Učila.**I. Knjižnica.**

A. Učiteljska knjižnica, ki jo je oskrboval prof. dr. Rudolf Molè, šteje koncem šolskega leta 1913/14 644 del v 759 zvezkih ter približno 500 izvestij. Tekom šolskega leta 1913/14 se je pomnožila za 39 del v 45 zvezkih.

a) Po nakupu: Morandi Luigi, Prose e poesie italiane, 1909 (4 zvezki). — Anthologie des Prosateurs Français contemporains. I. Les Romanciers (1850 à nos jours) (4 zvezki). — K. Hardtmann, Schülervorträge. Ihre Eigenart und Aufgaben, Vorbereitung, Wege und Ziele, Leipzig, 1912. — Bornesque-Röttgers, La France d' aujourd' hui. Leipzig, 1910. — Rahn, A. Travers Paris et la France, Leipzig, 1899. — Glöde, Die deutsche Interpunktionslehre, 3. Auflage, 1913. — Dünke Gertrud, Lehrbuch für den Zeichen- und Kunsthandarbeits-Unterricht in Mädchenfortbildungsschulen. Leipzig, 1913. — Valjavec dr. Jos., Italijansko-slovenski slovar. Ljubljana, 1914. — Scotus Viator, Die südslawische Frage im Habsburger Reiche. Berlin, 1913. — Holtz v. Georg, Die innenösterreichische Armee 1813 und 1814. Wien 1912. — Trinkwaller L., Ausländische Kultur- und Nutzpflanzen.

Leipzig, 1913. — Elden H., Illustriertes Jahrbuch der Erfindungen und technischen Fortschritte. Leipzig, 1913. — Gerstner v. Otto, Albanien. Wien, 1913. — Kalac A., Biskup dr. Juraj Dobrila. Pazin, 1912. — Krebs N., Länderkunde der österr. Alpen. Stuttgart, 1913. — Ohmann Otto, Die Verhütung von Unfällen im chemischen und physikalischen Unterricht. Berlin, 1914. — Človeško telo, Mali anatomični atlas. Schwentner, Ljubljana. — Ziegler W., Die manuellen graphischen Techniken. I. Bd. Halle a S., 1912. — Ruft J., Methodisches Hilfsbuch für den Unterricht in der Naturlehre in Volks- und Bürgerschulen. I. T. Prag. — Nockeradt H., Das Studium des deutschen Stils an stilistischen Musterstücken. Paderborn, 1913. — Veda. Dvomesecnik za znanost in kulturo. 3. letnik. Gorica, 1913. — Carniola, N. V. Letnik IV. Ljubljana, 1913. — Scheindler Aug., Praktische Methodik für den höheren Unterricht. I. Band. Wien, 1912. — Pejscha Fr., Praktische Methodik des Unterrichts in der französischen Sprache. Wien, 1913. — Jacob Jos., Praktische Methodik des mathematischen Unterrichts. Wien, 1913. — Langl Jos., Methodik des Unterrichts im Zeichnen. Wien, 1912. — Müllner Joh., Methodik des geographischen Unterrichts. Wien, 1912. — Rinneberg R., Skizzierendes Landschaftszeichnen und Malen. 2. Auflage. Ravensburg, — Maurenbrecher Hulda, Das Allzuweibliche. Ein Buch von neuer Erziehung und Lebensgestaltung. München, 1912. — Nerat, Popotnik. Letnik 34. — Šlebinger dr. J., Slovenska bibliografija za leto 1907/12. Ljubljana, 1913. — Hauptmann Fr., Posebno ukoslovje prirodoslovnega pouka. Ljubljana, 1912. — Šlebinger J., Ljubljanski Zvon, 1913. — Richter W. R., Das erste Schuljahr. Wien, Triest, 1912. — Pöschl J. F., Das zweite Schuljahr. Wien, Triest, 1913. — Zozmann R., Zitate- und Sentenzenschatz alter und neuer Zeit. Leipzig.

b) Po darilu: I. Macher: Nastavni Vjesnik, 1913. — Dr. Gvidon Sajovic: Rado Murnik, Najhujši sovražniki. Lahko umevna razlaga o roditeljih nalezljivih boleznih. Ljubljana, 1908. — Društvo „Flottenverein“: Mörl v. Anton, Das Ende des Kontinentalismus in Österreich. Entwicklung und Bedeutung unserer Seegeltung. Saaz in B., 1913.

B. Šolska knjižnica, ki jo je oskrbovala Albina Zalarjeva, šteje 703 slovenskih, 557 nemških, 206 hrvaških in 14 čeških knjig. Tekom šolskega leta se je pomnožila:

a) Po nakupu: Janko Kersnik, Zbrani spisi V. — H. R. Haggard, Salamonovi rudniki. — Tolstoj, Ljudske pripovedke. — Deželič, V burji in viharju. — Zeyer, Andrej Čerņisev. — Milčinski, Volkašin. — Gangl, Beli rojaki. — Spillmannove povesti XIV. — Ljubljanski Zvon I., II., VIII., X., XII., XIII., XIV., XV., XVII., XIX., XX., XXII., XXIII., XXV., XXVI., XXVII. — Zvonček V. — Kozarac, Mrtvi kapitali. — Ludwig Bechstein, Deutsches Märchenbuch. — Otto, Der Jugend Lieblings-Märchenschatz. — Mark Twain, Prinz und Bettler. — Villamaria, Elfenreigen. — Johannes Henningsen, Erzählungen neuerer deutscher Dichter I., II., III. Johannes Henningsen, Meistererzählungen fremder Dichter I., II., III. — Theodor Fontane, Vor dem Sturm. — Hofmann Emil, Mähren vom Donaustrande. — Oskar Criste, Das Buch vom Erzherzog Karl. — Opperman Laßmann, Haushaltungs und Kochbuch für den bürgerlichen Haushalt. — Oskar Wiener, Prinz Eugenius der edle Ritter. — Raimund, der Verschwender. — Droste-Hülshof, Judenbuche. — Kellermann, Tunnel.

b) Po darilu: Hauff, Pravlјice (R. Debevc III. b) — Zvon XVIII. — Dom in Svet XVIII., XX., XXIV. — Slovan I., II., III., IV., V. (Iz učiteljske

knjižnice.) — Elisabeth Halden, Aus goldener Jugendzeit (Marta Aschmann III. b). — O. Ludwig, Zwischen Himmel und Erde. (Neimenovana.)

Šolska knjižnica (romanski oddelek), ki jo je oskrboval Jože Berce, šteje koncem šolskega leta 1913/14 113 francoskih in 74 laških knjig. Tekom šolskega leta se je pomnožila za 3 laške knjige: Le città meravigliose, 2 zvezka in I paesi incantati.

C. Naročeni časopisi in periodično izhajajoče publikacije: Slov. Matica; Hrvatska Matica; Dom in Svet; Ljubljanski Zvon; Slovan; Zvonček; Veda; Mentor; Popotnik; Domače ognjišče; Planinski Vestnik; Družba sv. Mohorja; Šolska Matica; Carniola; Naš Směr; Mitteilungen der österr. Gesellschaft für Schulhygiene; Das Lyzeum; Kränzchen; Frauen-Fleiss; Wäsche-Zeitung; Frauenbildung; Verordnungsblatt des Ministeriums für Kultus und Unterricht.

II. Zemljepisna in zgodovinska učila.

(Oskrbuje dr. Pavel Pestotnik.)

Nakupila so se naslednja učila: Zemljepisne slike: tipi plemen (5); zemljevidi: načrt mesta Pariza; Baldamusovi zgodovinski zemljevidi: a) grški svet, b) k zgodovini preseljevanja narodov, c) nemška zgodovina od 1273—1519, d) Nemčija in Gornja Italija po l. 1815. — Gospod Fr. Svetič je podaril več razglednic in panoram iz zap. evropskih dežel.

Zbirka šteje: 1 obzornik, 2 zemeljski obli, 1 telurij, 1 armilarna sfera, 49 zemljepisnih atlantov, tabel in načrtov, 3 zemljepisni reliefi, 81 zemljepisnih slik, 15 zgodovinskih atlantov, 107 zgodovinskih slik, 4 novce — skupaj 263 predmetov.

III. Prirodopisni kabinet.

(Oskrbuje M. Wirglerjeva.)

Prirodopisni kabinet šteje 366 anatomskih in zooloških, 130 botaniških in 589 mineraloških in geoloških predmetov in zbirk.

V šolskem letu 1913/14 so se nabavili sledeči preparati o vinskem cvetu: mramorasti električni skat, trnjeva kamenica, list, kuhinjski ščurek (razvoj), svinjska ikra, živo cvetje; preparacijski mikroskop in Schmeilova nastenska slika: volkovi.

Učila so podarili gg.:

dr. Mavricij Rus: krekovt. — Valentin Sturm, posestnik v Poljčah: pegam.

IV. Matematična učila.

(Oskrbuje M. Wirglerjeva.)

Zbirka šteje 39 predmetov.

V. Prirodoslovni kabinet.

(Oskrbuje dr. Pavel Grošelj.)

Prirodoslovna zbirka šteje koncem leta 247 predmetov in 4 stenske table, skupaj 251 predmetov.

Tekom leta so prirastla sledeča učila po nakupu: turmalinove klešče s 6 kristalnimi preparati; 2 matici za elektrolizo; evakuirana krogla s fluorescujočo snovjo; iskrno stojalo; 2 stenski šolski vremenski karti.

Kemijska zbirka šteje 146 kemikalij, 29 pristrojev in 13 stenskih slik. Tekom leta je prirastla stenska tabela, ki predočuje Mendelejev periódični sestav.

VI. Učila za jezikovni pouk.

(Oskrbuje Albina Zalarjeva.)

Hözl — stenske slike: pomlad, poletje, jesen, zima, pristava, stanovanje, gozd, mesto, gorovje, Pariz.

Meinhold — stenske slike: šolska soba, igre, krst v francoski vasi, ženitovanje, zidanje hiše, spalna soba, posetna soba, obednica, kuhinja, kopalna soba, zima na kmetih, hotel, kavarna.

VII. Risalni kabinet.

(Oskrbuje Albert Sitsch.)

Nanovo se je nabavilo: železna šina, risalna deska, 42 papirnatih škatljic, Anděl, der moderne Zeichenunterricht, III. Teil. — Hoegg, das Freihandzeichnen nach Körpermodellen. — Muster der Farbe, letnik 1913.

Ivan Splchal, c. kr. davčni upravitelj v Ljubljani, je podaril zbirko metuljev.

Koncem šol. leta šteje zbirka risalnih učil: 22 pristrojev, 390 modelov, 48 predložnih zbirk, zbirko hroščev in zbirko metuljev.

VIII. Učila za ročna dela.

(Oskrbuje M. Zupančičeva.)

Zbirka obsega 12 letnikov „Grosse Modenwelt“, 17 letnikov „Illustrierte Wäschezeitung“, 13 letnikov „Frauen-Fleiss“, 2 mapi vzorcev, 7 različnih priprav, nazorno zbirko bombaža in bombaževin, zbirko vzorcev raznovrstnih tkanin in 5 šivalnih strojev.

IX. Učila za verouk.

Dr. H. Swoboda: 25 barvanih slik za liturgiko. — Schick: Jeruzalemski tempelj ob Kristusovem času.

Zahvala.

Poročevalec izpolnjuje prijetno dolžnost, da se na tem mestu najiskreneje zahvali p. n. gospodi, ki je darovala za šolske zbirke razne predmete ter s tem izkazala zavodu svojo naklonjenost.

VI. Statistika gojenk.

	I.	II. A	II. B	III. A	III. B	IV. A	IV. B	V. A	V. B	VI.	Skupaj	0,0
1. Število.												
Koncem š. l. 1912/3	51	43		38	37	32	30	28	25	51	335	
Začetkom š. l. 1913/4	52	32	27	29	30	38	39	20	30	45	342	
1.) Med šolskim letom vstopilo	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	4	
Vseh skupaj torej sprejetih Na novo sprejetih in sicer: Na podlagi sprejemnega izpita.	53	33	28	30	30	38	39	20	30	45	346	
Ponavlja razred	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Zopet sprejetih in sicer: Iz nižjih razredov pre- meščenih	—	29	18	6	30	33	36	20	29	44	245	
Ponavlja razred	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	3	
2.) Izstopilo jih je	4	2	3	—	1	4	3	—	—	—	17	
Število rednih gojenk koncem šolskega leta.	49	31	25	27	28	31	31	17	30	45	314	
Število izrednih gojenk	—	—	—	3	1	3	5	3	—	—	15	
Število privatistk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2. Rojstni kraj (domovina).												
Ljubljana	21	18	13	12	15	17	6	4	14	16	136	
Kranjsko sicer	15	8	8	13	9	14	15	11	11	21	125	
Štajersko	7	1	3	2	2	3	11	3	3	4	39	
Primorsko	2	4	—	1	1	—	2	2	—	2	14	
Koroško	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	3	
Tirolsko	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	
Zgornja Avstrija	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	
Češko	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	
Hrvaško	1	—	1	—	1	—	—	—	1	1	5	
Bosna	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	
Amerika	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Skupaj	49	31	25	30	29	34	36	20	30	45	329	
3. Materinščina.												
Slovenke	48	31	25	30	28	34	36	20	28	44	324	
Hrvice	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	
Čehinje	1	—	—	—	1	—	—	—	1	1	4	
Skupaj	49	31	25	30	29	34	36	20	30	45	329	
4. Vera.												
Katoličanke	49	31	25	30	29	33	35	20	30	45	327	
Grško-kat.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	
Protestanke (helv. konf.)	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	
Skupaj	49	31	25	30	29	34	36	20	30	45	329	
5. Bivališče staršev.												
Ljubljana	32	22	18	18	20	24	11	7	24	22	198	
Drugod	17	9	7	12	9	10	25	13	6	23	131	
Skupaj	49	31	25	30	29	34	36	20	30	45	329	

	I.	II.A	II.B	III.A	III.B	IV.A	IV.B	V.A	V.B	VI.	Skupaj	0/0
6. Starost.												
11 let	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	
12 "	27	5	2	—	—	—	—	—	—	—	34	
13 "	10	17	9	1	8	—	1	—	—	—	46	
14 "	6	5	13	5	14	6	2	—	—	—	51	
15 "	1	4	—	14	3	13	12	4	7	—	58	
16 "	—	—	1	8	3	10	5	5	11	1	44	
17 "	—	—	—	2	1	2	13	9	10	16	53	
18 "	—	—	—	—	—	3	2	2	1	18	26	
19 "	—	—	—	—	—	—	1	—	—	6	7	
20 "	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	4	
21 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	
Skupaj	49	31	25	30	29	34	36	20	30	45	329	
7. Razredba.												
a) Koncem š. l. 1913/14 je bilo, da vstopijo v naslednji višji razred:												
Odlično sposobnih	9	4	7	2	4	9	9	8	9	8	69	21.0
Sposobnih	39	25	14	23	17	20	20	9	21	34	222	67.5
Vobče sposobnih	1	—	1	1	2	—	—	—	—	—	5	1.5
Nesposobnih	—	—	1	1	2	2	—	—	—	1	7	2.1
Ponavljalna izkušnja se je dovolila	—	2	2	—	2	—	1	—	—	2	9	2.7
Brez razredbe jih je	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	0.6
Izrednih gojenk	—	—	—	3	1	3	5	3	—	—	15	4.6
Skupaj	49	31	25	30	29	34	36	20	30	45	329	
b) Dodatek k š. l. 1912/13:												
Ponavljalnih izkušenj je bilo dovoljenih	1	1	—	—	—	—	—	3	2	—	7	
Med temi uspešnih	1	1	—	—	—	—	—	2	1	—	5	
" " neuspešnih	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	
Dodatnih izkušenj je bilo dovoljenih	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Med temi uspešnih	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
" " neuspešnih	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Končni posledek za šolsko leto 1912/13:												
Odlično sposobnih	13	8	7	11	10	8	9	7	7	17	90	27.0
Sposobnih	36	33	24	24	19	17	17	15	15	31	216	64.4
Vobče sposobnih	1	1	6	—	—	—	—	—	—	—	8	2.3
Nesposobnih	1	1	—	—	—	—	—	1	2	2	7	2.1
Brez razredbe jih je	—	—	1	2	3	5	1	1	1	1	14	4.2
Skupaj	51	43	38	37	32	30	28	25	51	335		
8. Oproščenih je:												
Telovadbe	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	7	
Risanja	5	1	1	2	3	—	4	5	3	8	32	
Ročnih del	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	4	

	I	II. A	II. B	III. A	III. B	IV. A	IV. B	V. A	V. B	IV.	Skupaj		
9. Udeležba pri pouku v neobveznih predmetih:													
a) Petje: I. tečaj	32											32	
II. „		22	16									38	
III. „				18	22							40	
IV. „						20	18					38	
V. „								8	23	19		50	
Skupaj	32	22	16	18	22	20	18	8	23	19	198	60	
b) Telovadba: I. skupina	—	—	—	20	28	—	—	—	—	—		48	
II. „	—	—	—	—	—	23	18	—	—	—		41	
III. „	—	—	—	—	—	—	—	20	14	—		34	
IV. „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22		22	
Skupaj	—	—	—	20	28	23	18	20	14	22	145	64.7	
c) Stenografija I. tečaj	—	—	—	—	—	28	27	—	—	—		55	
II. „	—	—	—	—	—	—	—	5	16	—		21	
Skupaj	—	—	—	—	—	28	27	5	16	—	76	63.3	
d) Ročna dela I. skupina	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—		40	
II. „	—	23	19	—	—	—	—	—	—	—		42	
III. „	—	—	—	—	—	35	—	—	—	—		35	
IV. „	—	—	—	—	—	—	23	—	—	—		23	
V. „	—	—	—	—	—	—	—	10	21	—		31	
VI. „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14		24	
Skupaj	40	23	19	—	—	35	23	10	21	24	195	72	
d) Gospodinjstvo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	32	71	
10. Denarni prispevki.													
Šolnino so plačale I. poll.	50	10	14	27	4	12	12	9	1	15		154	
II. „	10	7	7	9	11	12	15	10	—	18		99	
Polovično šolnino I. „	—	4	1	—	6	2	3	2	9	6		33	
II. „	7	3	3	1	2	1	1	2	9	4		33	
Oproščenih je bilo I. „	—	19	12	3	20	24	24	9	20	24		155	
II. „	32	21	15	20	17	22	21	8	21	23		200	
	K	K	K	K	K	K	K	K	K	K		K	
Šolnina je znašala I. „	2000	480	580	1080	280	520	540	400	220	720		6820	
II. „	540	340	340	380	480	500	620	440	180	800		4620	
Skupaj	2540	820	920	1460	760	1020	1160	840	400	1520		11470	
Vzprejemnina	212	12	40	96	—	20	12	—	—	—		392	
Prispevki za učila	212	132	112	120	120	152	156	80	120	180		1384	
11. Ustanove.													
Število štipendistk I. poll.	—	1	1	—	1	1	3	3	5	4		19	
II. „	—	1	1	—	1	1	3	3	5	4		19	
Skupni znesek ustanov	—	386	386	—	386	91	960	1158	1743	1172		6282	

VII. Zrelostne izkušnje.

A. Šolsko leto 1912/13.

Poletni rok.

Ustne izkušnje, ki jim je predsedoval c. kr. deželni šolski nadzornik in dvorni svetnik Franc Hubad, so se opravile v času od 3.—10. julija. Pripuščenih je bilo 46 javnih gojenk: Od teh je bilo aprobiranih 45, in sicer 19 z odliko, 14 soglasno, 12 z večino glasov. Reprobirana je bila 1 gojenka na pol leta.

B. Šolsko leto 1913/14.

Jesenski rok.

Pod istim predsedstvom je delala 22. septembra 1 gojenka VI. A razreda, ki je napravila poprej ponavljalni izpit iz zgodovine, samo ustno izkušnjo. Izpraševalna komisija jo je proglasila za zrelo z večino glasov.

Poletni rok.

Za zrelostno izkušnjo se je oglasilo 43 javnih gojenk VI. razreda.

Zrelostne naloge so se pisale 3., 4. in 5. junija v dveh oddelkih.

V izvršitev so dobile kandidatke naslednje naloge:

1. Iz slovenščine na izbero: *a)* Ta ni možak, ta ni za rabo, kdor tujih videl ni ljudi. (Fr. Levstik, Popotnik.) *b)* Prešeren in sodobniki. *c)* Kranjsko pod slavno vlado Habsburžanov.

2.) Iz nemščine na izbero: *a)* Die Verwendung der Blumen. *b)* Bedeutung der Entdeckung Amerikas für die Geschichte der Menschheit. *c)* Der Ackerbau als Anfang aller menschlichen Kultur.

3.) Iz laščine: Per un boccon die pane (Cesare Correnti). (Iz knjige: Scritti scelti in parte inediti e rari.)

4.) Iz francoščine: La patrie (Emile Souvestre). (Iz knjige: Französische Chrestomathie von A. Bechtel, str. 45, vrsta 108—149.)

Ustne izkušnje, ki jim bode predsedoval c. kr. dež. šolski nadzornik in dvorni svetnik Franc Hubad, se opravijo od 4. do 10. julija.

Izid teh izkušenj in imena abiturientk se priobčijo v prihodnjem „Izvestju“.

C. Seznamek abiturientk,

ki so bile v poletnem roku šolskega leta 1912/3 in v jesenskem roku 1913/4 aprobirane.

(* spredaj znači odličnjakinje.)

Imena abiturientk	Rojstveni kraj	Rojstv. leto	Doba lic. solanja	Bodoči poklic
Oddelek A.				
*pl. Ballogh Valerija	Ljubljana	1894	V. ^{2,} in VI.	trgovstvo
Belič Pavla	Ljubljana	1892	^{1,} VI.	učiteljstvo
*Cerk Helena	Žužemberk	1893	^{5,} II.—VI.	trgovstvo
Flis Vera	Vrhnika	1896	6	poštarstvo
*Guzelj Slava	Podgrad (Istra)	1894	V. ^{2,} in VI.	trgovstvo
*Hribar Dragica	Celje (Štajersko)	1897	6	—
*Kessler Slava	Krško	1896	6	eksp. akademija
*Kessler Vera	Krško	1895	6	"
Knez Olga	Logatec	1894	^{4,} III.—VI.	učiteljstvo
Kobal Ana	Vrhnika	1896	6	poštarstvo
Koch Vida	Ljubljana	1895	^{5,} II.—VI.	trgovstvo
Kosmač Marija	Ljubljana	1897	6	"
Munda Marija	Marenberg (Štajersko)	1896	6	"
Naglas Jelka	Ljubljana	1897	6	—
Okorn Zolija	Preddvor	1892	V. ^{2,} in VI.	učiteljstvo
Perušek Marija	Podcerkev	1895	6	"
*Sedlak Marija	Kopanj	1893	V. ^{2,} in VI.	trgovstvo
Simčič Antonija	Idrija	1895	6	poštarstvo
*Stenović Terezija	Plevlje (Sandžak Novi Pazar)	1896	^{4,} III.—VI.	učiteljstvo
Suša Angela	Dol. vas pri Senožečah	1894	6	—
*Vodišek Olga	Ljubljana	1894	^{1,} VI.	učiteljstvo
Zamida Milena	Kranj	1895	^{4,} III.—VI.	—

Imena abiturientk	Rojstveni kraj	Rojstv. leto	Doba lic. šolanja	Bodoči poklic
Oddelek B.				
Baran Julija	Soběslav (Češko)	1893	1, VI.	učiteljstvo
*Bolè Cirila	Reka (Hrv.)	1895	5, II.—VI.	trgovstvo
*Černič Frančiška	Ljubljana	1895	3, IV.—VI.	—
*Goropevšek Marija	Trbovlje (Štaj.)	1894	3, IV.—VI.	gimn. matura
pl. Kleinmayr Tekla	Kastav (Istra)	1894	4, III.—VI.	učiteljstvo
Komotar Nada	Vrhnika	1896	6	farmacija
*Kopřiva Marija	Ljubljana	1894	6	trgovstvo
Kozelj Marta	Ljubljana	1895	3, IV.—VI.	—
Krisch Otilija	Črnomelj	1894	1, VI.	učiteljstvo
Kurent Felicita	Sevnica (Štaj.)	1895	3, IV.—VI.	—
Lapaine Nada	Idrija	1896	5, II.—VI.	—
*Lombar Angela	Ljubljana	1893	1, VI.	učiteljstvo
Malavrh Erna	Rakek	1895	4, III.—VI.	—
*Mayer Anka	Lože pri Vipavi	1895	6	gimn. matura
Mis Ana	Ljubljana	1896	4, III.—VI.	—
Močnik Pavla	Idrija	1895	3, IV.—VI.	učiteljstvo
*Pintar Julija	Hrastnik (Štaj.)	1895	4, III.—VI.	učiteljstvo
*Podjed Angela	Videm (Štaj.)	1897	4, III.—VI.	—
*Robnik Marija	Lobnica pri Rušah (Štaj.)	1894	5, II.—VI.	trgovstvo
Sonc Amalija	Ljubljana	1894	4, III.—VI.	učiteljstvo
*Vik Božena	Ljubljana	1895	3, IV.—VI.	gimn. matura
Vodišek Josipina	Št. Janž	1895	4, III.—VI.	učiteljstvo
Wiesmayer Pavla	Ljubljana	1895	4, III.—VI.	—
Žlindra Klotilda	Škofja Loka	1893	4, III.—VI.	—

VIII. Pospesevanje pouka in telesnega razvoja mladine.

Koncem lanskega šolskega leta so obiskale gojenke IV. A in IV. B razreda pod vodstvom dr. P. Grošlja mestno plinarno in mineraloški oddelek v deželnem muzeju.

Gdč. F. Klečeva je pa gojenkam V. razreda na Golovcu razložila borbo Francozov in Avstrijcev za Ljubljano l. 1813.

Dne 16. januarja so si ogledale gojenke VI. razreda pod vodstvom ravnatelja in dr. Grošlja tukajšnjo potresno opazovalnico in zavod za brezžično brzojavljanje s prijaznim dovoljenjem gospoda deželnega šolskega nadzornika A. Belarja. Azistent g. Klauer je na modelih pojasnil princip vertikalnega in horizontalnega nihala in njih registriranja ter obrazložil seizmogramе bližnjih in daljnjih potresov in kako iz njih sklepamo na oddaljenost epicentra ter jakost in smer potresnih sunkov. Nato so si gojenke ogledale nihalo po Vicentiniju in takozvana „Luckmannova nihala“ ter spoznala njih izredno občutljivost. V zavodu za brezžično brzojavljanje so na telefonu poslušale brezžične brzojavke obenem pa jim je g. azistent demonstriral oddajo brezžičnih brzojavk po novem sistemu brez proste iskre.

Dne 5. februarja so bile gojenke V. A in V. B razreda v deželnem muzeju, kjer jim je ravnatelj razkazal predzgodovinsko in geološko zbirko.

Z blagohotnim dovoljenjem vodstva društva Mladike so se licejke udeležile 23. februarja akademije, ki so jo priredile gojenke internata.

S prijaznim dovoljenjem vodstva so 18. marca gojenke VI. razreda v spremstvu dr. Moléta in gdč. Klečeve hospitirale pri pouku v gluhonemnici, z razrednikom J. Bercétom so pa gojenke V. B razreda 15. maja obiskale isti zavod.

Dne 20. aprila so bile gojenke IV. AB z gdč. Klečevo v Rudolfinu. Na podlagi izkopanin kamenene, bronaste, železne dobe in modela stavbe na kolen so dobile nazorno sliko o življenju predzgodovinskih prebivalcev. Rimski ostanki, vitežka oprava in slike srednjeveških vladarjev so jim tolmačila kulturo rimske dobe in viteštvo srednjega veka. Ogledale so si tudi različne vezenine in tkanine Gorenjske in Bele Krajine ter opravo kmečke hiše.

Dne 20. maja so bili majniški izleti nižjih razredov. I. razred si je izbral zanimivo in poučno vožnjo s parobrodom, ki ga je blagohotno dala na razpolago Alpska družba, po Ljubljani na Vrhniko in nazaj. II. A se je podal iz Podnarta čez Kropo, Kamno gorico v Radovljico. II. B iz Št. Vida čez Javor, Wagensberg v Litijo. III. A je obiskal romantično Savico, III. B divno Jezersko, trgovski tečaj pa Škofjo Loko in z avtomobilom Poljansko dolino.

Ker je bilo vreme jako ugodno, izvršili so se vsi izleti na splošno zadovoljnost ter ostanejo gojenkam gotovo v prijetnem spominu.

Lansko leto se je priredil z gojenkami VI. razreda prvi daljši poučni izlet v Benetke. Ker se je ta nad vse pričakanje obnesel, sklenili smo nadaljevati s takimi izleti najvišjih razredov.

Letos smo porabili prijazno povabilo „Avstrijskega mornariškega društva krajevnih skupin Ljubljana“ na izlet na Adrijo 19. in 20. maja. Prijavilo se je za ta izlet 87 gojenk višjih razredov in 9 učiteljev in učiteljic zavoda. Ker mladina drugače gleda svet nego mi, čujmo, kako nam ona opisuje vtise tega izleta.

„Za nami so dolgi dnevi pričakovanja, za nami speča Ljubljana v jutranji megli. Vlak hiti. Dolga vrsta senožeti in njiv se vrsti ob oknu, potoki hite mimo nas. Mokra cesta se približa iz daljave, gre ob tiru, se zopet oddalji od njega in se izgubi v gozdovju. Cesta je prazna, na polju ni kmetič, ob okno prše drobne deževne kapljice. Preserje, Borovnica . . . vse je že za nami, hitimo, danes ni časa za nje. Ob postajah stoje čuvaji z rdečo zastavico. Pokrajina se izpreminja. Travniki se umikajo peščenim tloom, zelene gozdnate gore se znižujejo, ponekod že kažejo kameno okostje. Ob tiru leži ograja, zgrajena iz kamenja. Pred nami leži dolina. V dolini je selo. Hiše imajo drugačno lice kakor naše. Naša gorenjska sela imajo idilične koč. Kraška sela nimajo koč. To so hiše z resnejšim licem. Veliko jih je nepobeljenih; ob rjavordeče stene, ki se zde kakor opečene od solnca, se naslanja vinska trta. — Modrikasto zelen vinograd te prijetno iznenadi. Dolina izgine, zopet beže mimo sive skale, zelene rastline na belkastih tleh. Umetno nasajeni borovi gozdiči se zde, posebno iz daljave, kakor ljubke igračice. — Ob okno še vedno padajo kapljice, a to prijetnega razpoloženja v vozu ne moti dosti. V daljavi opazimo dolg siv pas, ki se izgublja v neskončnost. Jutranja megla plava nad njim. Morje, morje! Koliko nas je, ki smo prvič videle morje. Nekoč mi je nekdo rekel, da se človeku uresniči želja, ki jo ima, ko prvič ugleda morje. Kako moreš v tem trenutku imeti sploh kako željo! Oči absorbirajo vse življenjske moči, človek gleda, gleda. Pozneje smo videle morje v solncu, bilo je lepo, a vendar ta prvi vtis nas je prevzel. Oko ne razloči posameznosti, duša dobi le vtis celotne oblike. Jutro je in morje se še le probuja. Mračno je nebo nad njim, sive mračne so njegove vode. Bela jadra plovejo po neizmerni gladini. Parniki prihajajo samozavestno iz megle. Pozdravljena naša Adrija! Pozdravljen breg, ob katerega pljuskajo tvoji valovi! Krog mene ori pesem — —

Buči morje Adrijansko . . .

V duši nam vstaja odgovor na slavošpev. Molčeče morske globine govore . . .

Vlak se vozi počasneje. Reka. Izstopimo. Prvi pozdrav nam je poslal Jupiter Pluvius. Malo mu zamerimo, pa vendar našega razpoloženja ne moti preveč. Gremo čez Reko na Sušak. Mesto samo na sebi je dolgočasno, pusto, kakor vsa ta primorska mesta. Mnogo lepši pa je Sušak; izmed krasnih vil z nasadi pa se ponosno dviga stavba hrvatskega liceja in gimnazije. Ogledale smo si licej, kjer smo bile jako prijazno in navdušeno sprejete in licejke so nas celo spremile v Opatijo. Čas je potekal, v pristanu nas je že čakal parnik. Par kratkih povelj, parnik zapiska, morje zavalovi, mlečnobeli valovi se zaganjajo v parnik, pomika se naprej. Bela morska cesta je njegova sled. Na obrežju nam vihte robce v pozdrav. Na krovu svira godba. Med navdušenimi pozdravi in zvoki „Lepe naše domovine“ odplujemo iz reškega pristana, ki se nam je v tem kratkem času tako priljubil. Dež je ponehal, nebo se je zjasnilo, morje se nam smehlja v čisti modrini. Parnik plove hitro a mirno tja proti Opatiji, kažipot pa so nam beli galebi, ki krožijo nad nami. Parnik obstane v Opatiji. Predsednik „Slovenskega društva“ nas

pozdravi v imenu slovenske in hrvatske Opatije, slovanskega morja in Velebita, ki ponosno gleda na svoje sinove. Ogledamo si svetovnoznano kopališče, nasade Opatije in po obedu se vkrcamo zopet na parnik. Tu pa se je bilo treba ločiti od naših sester Hrvatice in z veseljem se še spominjamo tistih trenutkov, ki smo jih z njimi preživele, posloviti pa se moramo tudi od opatijskih Slovencev. Parnik plove proti Pulju vedno ob istrski obali. Galebi naš še vedno spremljajo, dobimo pa še nove spremljevalce — pliskavice. Čas nam hitro teče in nestrpljivo pričakujemo solnčnega zahoda, ki je baje tako lep. Naša želja se nam kmalu izpolni, solnce se bliža zatonu. Krasna zarja se razlije po nebu, oblaki ki plavajo po njem, so rdečezlato obrobjeni. Solnce zahaja. Zarja po nebu se razliva in širi. Sivi razcefrani oblaki nalikujejo temnim svinčnim zastoram, z zlatim purpurom okovanim. Od zahoda prihaja mrak. Nebo žari, a že je večer tu, hitreje nego se ga nadejaš. Morje se upokoji, bela jadra se počasi premikajo proti obrežju, vse je tako svečanostno tiho, vse zatopljeno. Solnce je zahajalo. Nebo je zažarelo, zažarelo ozračje in bilo prenapolnjeno z zlatimi nitmi. Milijon drobnih valčkov se je mahoma dvignilo iz gladine. Modri so in zeleni, z resasto rdečimi grebenčki. Vsi hite v smer, kjer se zlata obla potaplja v zlato morje. Srečna brezskrbnost se polasti človeka. Živi življenje cvetice ob bregu, drobnega valčka sredi morja. Tako bi živel vekomaj.

Iz daljave nas že pozdravlja Pulj, mimo nas so prve utrdbe in parnik zavije v puljski pristan. Prvo, kar opazimo, je velikanski amfiteater. Gleda na odprto morje. Sivo zidovje molči, le zgodovina govori o nekdanjem življenju. Stoletja so izprala krvave madeže, mahovje in trava je porasla krvave sledove. Temne stene nas gledajo s ponosom, molčečim prezirom, predvsem pa s tiho žalostjo. — Gremo k skupni večerji v „Riviero“, po večerji pa vsak na določeno mu prenočišče. Utrujene od potovanja in tolikih novih vtisov smo se veselile počitka. Nekaj nas je prenočilo na parobrodu, druge v hotelih. Spale smo zelo malo; zgodnje jutro nas je že našlo pri amfiteatru. Po zajtrku smo si ogledali mesto hitro in površno. Videle smo še stare ostanke rimskega cesarstva, ki so dobro ohranjeni. Ugajal nam je Avgustov tempel in stara bazilika. Pulj ima resno lice bojne luke. Z zanimanjem smo sledile razkazovanju mornariškega arzenala in ladjedelnice; ogledale smo si tudi največjo bojno ladjo „Prinz Eugen“.

Čez dobre tričetrt ure se je našim očem odkril popolnoma drug svet — Brioni. Pot nas je vodila med samimi cipresami, palmami, cedrami, mirtami, človek bi mislil, da je zašel v kako obljubljeno deželo. Iznad cipres pa se ponosno dvigajo vitki stebri, ostanki, ki pričajo o slavni zgodovini Rimljanov in obenem o njih propadanju. Tu bi živeli večno, v tej deželi, ki ne pozna skrbi in žalosti, a parnik nas že opominja, vrniti se moramo. Plovemo proti Trstu. Še enkrat zapoje duša himno veličastnemu solnčnemu zahodu. Večer. V daljavi se zasveti luč tržaškega svetilnika. Na obrežju plapola bela svetloba svetilk. Temni gozdovi jamborov in dimnikov oznanjajo tržaški pristan. Izkrčamo se. Pozdravijo nas tržaški Slovenci. Na pomolu promenira na stotine ljudi. Za ogledovanje mesta nam ne ostaja preveč časa. Prišli smo takorekoč v Trst le na večerjo. No tudi to je nekaj. Vsak dan se tudi ne more v Trst na golaž. Ob enajstih se odpeljemo. Še en pogled na pristan. Morje leži pokojno, zvezde, večje in jasnejše kot pri nas, se ogledujejo v temnih vodah, luči malih čolnov trepetajo po gladini, kakor kresnice. Na drugi strani nam pomežikujejo po kraškem pobočju vile tržaških bogatašev. Pozdravljena Adrija, pozdravljena hrvaška in slovenska morska obal! Če vaju zopet vidim, vaju pozdravim, kot davna ljubljenca“.

Nekaterim pridnim in revnim gojenkam je omogočil udeležbo pri tem izletu z izdatno podporo mestni župan in predsednik kuratorija dr. Ivan Tavčar, za kar se mu poročevalec na tem mestu toplo zahvaljuje.

Dne 30. maja, prvi dan Binkoštnih počitnic, so se podale gojenke IV. razreda, ki se niso mogle udeležiti izleta na Adrijo, v Tržič in Podbrezje. Ta izlet bi bil pa postal kmalu za vse usodepoln. Pred odhodom trči v voz, kjer so sedele, dunajski brzovlak, ter ga skoraj prevrne. Bila je izredna sreča, da so opravile gojenke s samim strahom. Licejski profesor dr. Pretnar si je pa pri padcu pretresel živce ter moral nastopiti trimesečni dopust. Upajmo, da ne bo večjih posledic in da se kmalu pozdravi. Precej hude poškodbe je pa dobila tudi gdč. Hrastova.

Zavarovanje proti nezgodam bi bilo pri vseh šolskih izletih gotovo na mestu.

17. junija je obiskal dr. R. Molè z gojenkami VI. razreda tukajšnjo tvornico tobaka, J. Bercè in gdč. Klečeva pa z gojenkami V. A in V. B razreda 24. junija.

18. in 19. junija so si ogledale gojenke IV. A in IV. B razreda pod vodstvom dr. P. Grošlja mineraloški oddelek v deželnem muzeju.

24. in 25. junija je bil dr. P. Grošelj z gojenkami IV. A in IV. B razreda v plinarni.

Pod vodstvom J. Bercèta in gdč. F. Klečeve so prisostvovalе gojenke V. A in V. B razreda 26. junija pouku v pomožni šoli in v dnevnem zavetišču na IV. mestni deški šoli.

Koncem šolskega leta je ravnatelj skupno vsem gojenkam raztolmačil planinska znamenja v sili v zmislu razpisa c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 9. maja 1912, št. 3359.

Dne 27. in 28. junija je bila na zavodu razstava risarskih in slikarskih izdelkov gojenk liceja. O njej poročamo v prihodnjem „Izvestju“.

Zdravstveno stanje je bilo v šolskem letu 1913/4 jako ugodno, kar je pripisovati predvsem skrbnemu nadzorstvu od strani šolskega zdravnika, ki ima v liceju svojo sobo v zdravniške namene na razpolago. Vsak teden je prihajal šolski zdravnik na šolo, da se je informiral o zdravstvenem položaju in odredil potrebno v slučaju otroške bolezni. Nekaj učenk je dobilo ošpice, več pa jih je bolehalo na malokrvnosti in bledici. Kontumacirana je bila ena gojenka, ker ji je obolela sestra na davici, izstopila je pa ena zaradi bolehanja na sopilih. Meseca maja je cepil šolski zdravnik 17 gojenkam kože z ugodnim uspehom.

Strogo se je gledalo na snago in red pri učenkah samih, kakor tudi na snago in zračenje v šolskih sobah.

V odmorih in prostih urah so se gojenke igrale na prostornem in zračnem šolskem dvorišču. Ob ugodnem vremenu se je zlasti telovadba vršila le na prostem.

Zima je bila posebno ugodna za drsanje in sankanje, za plavanje so pa krajevne razmere take, da ga ni mogoče gojiti.

Mlajše gojenke so se učile plesati v licejski telovadnici pod nadzorstvom učiteljic, starejše gojenke so pa imele plesne vaje pod nadzorstvom narodnih dam v „Narodnem domu“.

Pripomniti moramo, da so gojenke zlasti v zimski dobi z velikim veseljem gojile cvetlice po sobah.

IX. Važnejše odredbe višjih oblasti.

1. C. kr. deželni šolski svet, 17. junija 1913, št. 3690: Prošnje suplentov za zaznambo v suplentsko listino je poslati direktno dotičnim c. kr. šolskim svetom.
2. C. kr. naučno ministrstvo, 13. junija 1913, št. 27.849: Šolsko leto 1912/3 se konča izjemoma 5. julija.
3. C. kr. naučno ministrstvo, 14. junija 1913, št. 27.151: Dan nemških zgodovinarjev na Dunaju. Dopust srednješolskim učiteljem.
4. C. kr. naučnoministrstvo, 25. junija 1913, št. 21.596: Dovoljenje, da se imenuje licej odslej „Cesarja Franca Jožefa I. mestni dekliški licej.“
5. C. kr. naučno ministrstvo, 3. junija 1913, št. 26.234 in c. kr. deželni šolski svet, 1. avgusta 1913, št. 3609: Stoletnica bitke pri Lipskem in stoletnica zopetne združitve Kranjske z Avstrijo se praznuje 18. oktobra.
6. C. kr. naučno ministvo, 15. julija 1913, št. 29.523: Potovanja v inozemstvo. Vlaganje prošenj in dovolitev podpor.
7. C. kr. naučno ministrstvo, 10. julija 1913, št. 34.605: Povzdig razpečavanja domačih morskih gob.
8. C. kr. deželni šolski svet, 14. avgusta 1913, št. 5429: Izkaz o sprejemu v I. razred in v vse višje razrede.
9. C. kr. deželni šolski svet, 6. septembra 1913, št. 5818 priporoča nabavo „Ricek, 1913, Erhebung und Befreiung.“
10. C. kr. naučno ministrstvo, 4. septembra 1913, št. 32.727: Znižane vstopnice za 85. skupščino nemških prirodopiscev in zdravnikov na Dunaju.
11. C. kr. trgovsko ministrstvo, 23. junija 1913, št. 22.232 in c. kr. naučno ministrstvo, 7. sept. 1913, št. 358: Naprava brezžičnih brzojavov.
12. C. kr. deželni šolski svet, 24. septembra 1913, št. 6418: V razpisu suplentskih mest je navesti učni jezik zavoda.
13. C. kr. deželni šolski svet, 5. oktobra 1913, št. 4631: Šola in tujski promet.
14. Pravilo c. kr. deželnega šolskega sveta, 1. decembra 1913, št. 8206: Vpogled v razredne kataloge po starših ali njih namestnikih.
15. Pravilo c. kr. deželnega šolskega sveta, 1. decembra 1913, št. 8230: Kolekovanje vlog in listin.
16. C. kr. deželni šolski svet, 12. decembra 1913, št. 8514; Novi učni načrt in instrukcije za telovadbo.
17. C. kr. naučno ministrstvo, 9. decembra 1913, št. 56.172: Božične počitnice trajajo letos do vštevšega 4. januarja.
18. Pravilo c. kr. deželnega šolskega sveta, 1. januarja 1914, št. 8875: Kinematografske predstave. Nadzorovanje.
19. C. kr. deželni šolski svet, 2. marca 1914, št. 1014: Obisk kinematografa „Ideal“. Dijaške predstave.
20. C. kr. deželni šolski svet, 28. marca 1914, št. 1428: 1.) Izlet na Adrijo. 2.) Kinematogr. predstave za šolsko mladino. 3.)
21. C. kr. naučno ministrstvo, 7. marca 1914, št. 30.221/13: Potovanja učencev v znanstvene svrhe v inozemstvo.
22. C. kr. dež. šolski svet, 25. marca 1914, št. 1728: Znižana vstopnina v Postojnsko jamo.

23. C. kr. deželni šolski svet, 27. marca 1914, št. 1704: Ribja tatvina in kazenski zakon.
24. C. kr. naučno ministrstvo, 19. marca 1914, št. 9721: Učne knjige. Odlog aprobacijske dobe š. l. 1914/5.
25. C. kr. naučno ministrstvo, 8. marca 1914, št. 57.623/13 in c. kr. deželni šolski svet, 20. marca 1914, št. 1867: Pravica javnosti, reci-procитета, pravica, da se polagajo zrelostne izkušnje in izdajajo državnoveljavna izpričevala.
26. C. kr. deželni šolski svet, 27. marca 1914, št. 2131 opozarja na društvo „Österr. Gesellschaft für Schulhygiene.“
27. C. kr. deželni šolski svet, 1. aprila 1914, št. 8735/13 opozarja na glasilo Slov. lovskega društva „Lovec“.
28. Österreichischer Flottenverein, Dunaj 25. aprila 1914: Praznovanje pomorske bitke pri Helgolandu.
29. C. kr. naučno ministrstvo, 1. maja 1914, št. 31.630/13: Učni načrt zgod. pouka na učiteljskih.
30. C. kr. deželni šolski svet, 25. IV. 1914, št. 2791: Na ljudskih in meščanskih šolah stalne voditeljice v nagovoru „gospa“.
31. C. kr. deželni šolski svet, 7. maja 1914, št. 2390 opozarja na Richter — Das I. Schuljahr in Pöschl — Das II. Schuljahr.
32. C. kr. deželna vlada, 9. maja 1914, št. 11.009: III. sestanek učiteljev trgovskih zavodov in letošnji sklep šolskega leta na njih.
33. C. kr. deželni šolski svet, 11. maja 1914, št. 3140: prigrasitev suplentov za supl. listino š. l. 1914/5.
34. C. kr. naučno ministrstvo, 29. aprila 1914, št. 8435: Pedagoški kurzi na dekliških licejih.

X. Kronika.*

1. Kuratorij mestnega dekliškega liceja, 10. julija 1913, št. 32: Občinski svet je dovolil licejski učiteljici in nadzorovalni dami Mariji Wessnerjevi za š. l. 1913/4 popoln dopust v svrhu, da prevzame vodstvo internata „Mladike.“
2. C. kr. naučno ministrstvo, 2. avgusta 1914, št. 34.915: Licejskim učiteljem Josipu Bercetu, dr. Pavlu Grošlju, Janku Mlakarju, dr. Rudolfu Moletu, dr. Pavlu Pestotniku in dr. Janku Pretnarju se je podelil naslov profesorja.
3. C. kr. naučno ministrstvo, 2. oktobra 1913, št. 40.902: Proti nadaljnji porabi Alberta Sitscha kot učitelja na liceju ni ugovora.
4. Kuratorij mestnega dekliškega liceja, 2. novembra 1913, št. 58 je dovolil lic. profesorju Josipu Bercetu dvanajstdneven dopust.
5. Mestni magistrat, 11. aprila 1914, št. 161/pr.: lic. učitelj Anton Jug se v službovanju stalno potrdi.
6. C. kr. naučno ministrstvo, 6. marca 1914, št. 59.025/13, je poverilo strokovno nadzorstvo za telovadbo na mestnem dekl. liceju ravnatelju c. kr. gimnazije v Mariboru, dr. Jos. Tominšku.
8. Kuratorij mestnega dekl. liceja, 8. VI. 1914, št. 22: dr. Pretnar ima dopust od 4. VI.—15. VII. t. l.
8. C. kr. naučno ministrstvo, 3. VI. 1914, št. 23.230: Dovoljenje, da postanejo gdč. Kleč Frida, Petek Irma in Zalar Albina prave licejske učiteljice na mestnem dekliškem liceju v Ljubljani.

Vpisovanje je bilo dne 13. julija in dne 16. septembra, sprejemne izkušnje pa dne 14. julija in dne 17. septembra.

Dne 17. septembra so se sprejemale gojenke, ki so bile že na zavodu.

Ponavljalne in dodatne izkušnje so se vršile dne 17. sept.

Šolsko leto 1913/4 se je pričelo dne 18. septembra s slovesno službo božjo ob 8. uri v trnovski cerkvi.

Dne 19. septembra se je pričel redni pouk ob 8. uri zjutraj.

Dne 29. septembra so se vpisovale kandidatke v trgovski tečaj, 30. septembra so se pa vršile sprejemne izkušnje.

Dne 4. oktobra je obhajal zavod god Njegovega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. s slovesno službo božjo v trnovski cerkvi.

V soboto, dne 18. oktobra ob 8. uri dopoldne so se zbrale v telovadnici gojenke liceja in Mladike s svojim učiteljstvom, da bi praznovale stoletnico velike bitke pri Lipskem in zopetno združitev vojvodine Kranjske pod slavno žezlo Habsburžanov. Zapela se je pesem „Pozdravljam, Domovina, te in gojenka petega licejskega razreda Nada Kolšek je lepo deklamirala Vodnikovo pesem „Radovoljni brambovci“. Nato je gdč. Frida Klečeva v svojem slavnostnem govoru na lep, razumljiv način pojasnila pomen današnjega dne. Zmago pri Lipskem so pridobili tudi avstrijski vojaki; saj njihov cesar jim je ukazal iti v boj celo proti lastnemu zetu. Povdarila je, da je bil kranjski kmet vesel, ko se je rešil težkih francoskih davkov in prišel zopet pod avstrijsko vladno. Vse je drage volje in z zanimanjem poslušalo lepi patriotični govor gdč. predavateljice. — Po govoru so zapele učenke iz „Mladike“ pesem „Domovje moje, Avstrija“, nato sta nastopili dve deklici iz „Mladike“ in sta prednašali dialog, ki ga spesnila ad hoc gdč. Marija Grošljeva. „Ilirija“ je srečna, da je konec velikih bojev, in se z veseljem vrže v naročaj „Avstrije“, katera ji zagotovi naklonjenost in ljubezen. Vse je hvalilo pridna otroka, ki sta recitirala verze z veseljem in navdušenjem. — Zapela se je še cesarska pesem in s tem se je končala ta lepa patriotična slavnost.

Slavnostni dan je bil prost šolskega pouku.

Dne 2. novembra, vernih duš dan, ni bilo pouka.

Dne 19. novembra je bila spominska maša za Njeno Veličanstvo rajno cesarico Elizabeto v trnovski cerkvi, ki se je je udeležil ves zavod.

Dne 21., 22., 24., 25., 26., 27. in 28. novembra je nadzoroval mestni dekliški licej c. kr. deželni šolski nadzornik in dvorni svetnik Franc Hubad.

Dne 2. decembra, povodom 65 letnice slavne vlade Njegovega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I., čigar ime nosi zavod, je dal ravnatelj prosto.

Božične počitnice so trajale letos izjemoma od 24. decembra do vštete 4. januarja.

Dne 14. februarja se je končalo I. polletje s skupno službo božjo v trnovski cerkvi. Pouk v II. polletju se je pričel 18. februarja.

Dne 22. aprila je nadzoroval mestni dekliški licej nadzornik za verouk gospod kanonik dr. Josip Gruden.

O Veliki noči in o Binkoštih so trajale počitnice po navadi.

Dne 20. maja je bilo prosto zaradi majniških izletov. Gojenke višjih razredov so imele prosto tudi 19. maja zaradi izleta na Adrijo.

Dne 5., 6., 7. in 10. junija je nadzoroval na zavodu risanje c. kr. profesor in strokovni nadzornik za risarski pouk g. Ladislav Pazdirek.

Izpovedi in sv. obhajila so se udeležile gojenke 10. in 11. okt., 13. in 14. marca in 12. in 13. junija.

Šolsko leto se je končalo dne 4. julija z zahvalno službo božjo v trnovski cerkvi. Po službi božji se je pela cesarska pesem.

* * *

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane je v javni seji dne 22. novembra 1913 za okusno okrašenje zavoda s cveticami in zelenjem izrekel ravnateljstvu svoje priznanje podelivši mu umetniško izvršeno priznanico.

Z dovoljenjem mestnega župana so meseca marca učiteljice mestnih dekliških ljudskih šol hospitirale pri telovadnem pouku na mestnem dekl. liceju.

24. junija so obiskale zavod gojenke Višje dekliške šole iz Varaždina v spremstvu ravnatelja Ramuščaka, kateheta Canjka in več učiteljic.

25. junija so si ogledale licej gojenke Višje dekliške šole iz Novega sada pod vodstvom kateheta Veljka Milosavljevića in štirih učiteljic.

Ene in druge je učiteljstvo prijazno sprejelo in jim razkazalo zavod, licejce višjih razredov so jim pa bile vodnice pri ogledovanju mesta in njegovih znamenitosti.

XI. Važnejše pravice gojenk in obsolventk javnih dekliških licejev.

C. kr. naučno ministrstvo je priznalo doslej naslednje pravice:

1. Abiturientke z zrelostnim izpričevalom se dopuščajo k farmacevtskemu poklicu (lekarniškemu obrtu), ako napravijo izpit iz latinščine, kolikor se zahteva v prvih šestih gimnazijskih razredih.

2. Abiturientke z zrelostnim izpričevalom, ki imajo fizično sposobnost in predpisano starost, lahko vstopijo v III. letnik ženskega učiteljskega, ako napravijo dopolnilni izpit iz vzgojeslovja, ali v IV. letnik na podladi dopolnilnega izpita iz vzgojeslovja in poukoslovja. Oproščene so pa tudi vzprejemnega izpita iz petja, telovadbe in ženskih ročnih del, ako imajo v zrelostnem izpričevalu najmanj red dobro.

3. Kandidatkam z zrelostnim izpričevalom javnega dekliškega liceja, ki se oglasijo za zrelostni izpit na ženskem učiteljskem, se preneso redi iz zrelostnega izpričevala dekliškega liceja v zrelostno izpričevalo ženskega učiteljskega iz tistih predmetov, ki so na dekliškem liceju obvezni. Iz zdravstva in iz predmetov, ki so na dekliškem liceju neobvezni, na ženskem učiteljskem pa obvezni, morajo te kandidatke napraviti izpit. Dotične izpraševanke morajo prinesiti s seboj letna izpričevala najvišjih treh razredov liceja.

V svrhu ustanovitve reda iz specialne metodike in praktičnih vaj, morajo pa napraviti razen praktične izkušnje (nastopa) in ustne izkušnje iz specialne metodike elementarnega razreda tudi ustno izkušnjo iz specialne metodike učnega jezika, računstva in še iz enega predmeta realij in spretnosti. Zadnja omenjena predmeta določi izpraševalna komisija.

Za kandidatke, ki vstopijo v III. letnik ženskega učiteljskega učilišča, veljajo glede ugotovljenja redov iz omenjenih predmetov za zrelostno izpričevalo ženskega učiteljskega naredbe, ki so veljavne za vse druge kandidatke. (§ 64. al. 19. min. nar. z dne 31. julija 1886, št. 6031).

4. Abiturientke z zrelostnim izpričevalom se pripuščajo k državnemu učiteljskemu izpitu iz stenografije.

5. Kandidatke z zrelostnim izpričevalom se oprostite izpita iz učnega jezika pri izpitu učiteljske usposobljenosti za poučevanje francoščine in angleščine na meščanskih šolah, učiteljskih in privatnih učiliščih v okviru ljudske šole.

6. Gojenke, ki so dovršile prve štiri licealne razrede, se sprejmo v poštne in brzojavne kurze ter lahko dobe mesto poštne pomožne uradnice. C. kr. poštna direkcija v Trstu zahteva znanje laščine.

7. Gojenke, ki so dovršile IV. letnik liceja, lahko vstopijo v četverorazredno Trgovsko akademijo za deklice na Dunaju II., Stephanie-strasse 4.

8. Abiturientke z zrelostnim izpričevalom lahko vstopijo kot redne slušateljice v enoletni višji trgovski kurz za deklice na imenovani trgovski akademiji na Dunaju, ali v enoletni trgovski strokovni kurz na Novi dunajski trgovski akademiji (Dunaj, VIII. Hamerlingplatz št. 5-6).

Absolventkam teh kurzov je odprta pot v višje trgovske urade, v banke i. t. d., oglasijo se pa tudi lahko za učiteljski izpit za dvorazredne trgovske šole.

Pričakovati je, da dosežejo abiturientke dekliških licejev še večje stanovske pravice.

XII. Posebni tečajji.

1. **Laščina.** Slovensko-laški krožek je sestajal iz dveh tečajev: v prvem so se podali potom konverzacije temeljni pojmi laškega oblikoslovja, v drugem pa so čitali Renato Fucinijeve „Le veglie di Neri“ in Giovanni Vergijeve „Cavalleria rusticana“. Število obiskovalcev povprečno 40. Poučeval je lic. profesor J. Bercè.

2. **Francoščina.** Društvo Cercle Franco-illyrien je imela dva tečaja:

V prvem se je obdelovala slovnica po Juvančičevi učni knjigi francoskega jezika, v drugem so se čitale Maupassantove „Nouvelles choisies.“ Obiskovalcev je bilo v obeh tečajih 26.

Poučevala sta: v prvem tečaju dr. Fran Šturm, c. kr. realčni profesor, v drugem pa Mr. Albert Algoud.

3. **Tečaj za srbsko-hrvatski jezik**, ki ga je vodil prof. dr. Fr. Ilešić, je trajal od novembra 1913 do konca aprila 1914. Pouk se je vršil v dveh oddelkih, vsak oddelek po dvakrat na teden (v torek in četrtek od 1/2 7.-h do 1/2 9.-h zvečer.) V oddelku za začetnike se je rabila „Hrvatska čitanka za I. razred gimnazijski (Priredio Mirko Divković, Zagreb“); čitali so se iz nje tudi cirilski tiskani sestavki. V drugem oddelku se je čital Nazorov „Veli Jože“ (Istarska priča. Izdala „Matica Slovenska“). Prvi oddelek je posečalo trajno nad 50 gospodov in dam, drugega 12. Vztrajnost in marljivost udeležencev je bila odlična; vsled tega so bili tudi uspehi dobri. V primeri s prejšnjim letom je konstatirati velik napredek.

XIII. Naznanilo o pričetku šolskega leta 1914/5.

Mestni dekliški licej.

Vpisovanje v I. razred bode 13. julija od 4. do 6. popoldne.

Deklice se morajo oglasiti v spremstvu roditeljev ali njih namestnikov s krstnim ali rojstnim listom in z zadnjim šolskim izpričevalom.

Za sprejem se zahteva:

- a) da dopolnijo še tekom 1913 deseto leto starosti,
- b) da napravijo sprejemno izkušnjo.

Sprejemna izkušnja boče dne 14. julija ob 8. uri zjutraj. Zanj se zahteva: 1. Iz krščanskega nauka toliko znanja, kolikor se ga pridobi v prvih štirih letih ljudske šole. Oproščene so te izkušnje deklice, ki so prinesle v izpričevalu iz verouka vsaj „dobro“ ali „2“. 2. Iz slovenščine spretnost v čitanju in pravilnem pisanju; znanje početnih nauk iz oblikoslovja in analize prostega stavka. Iz nemščine spretnost v čitanju in pisanju. 4. Iz računstva izvežbanost v osnovnih računih s celimi števili.

Deklice, ki hočejo vstopiti v kak višji razred liceja, se vpisujejo tudi dne 13. julija od 4. do 6. popoldne.

Poleg zadostne starosti se morajo izkazati s krstnim ali z rojstnim listom in z javnoveljavnim izpričevalom, da so z uspehom dovršile prejšnji razred enako organiziranega zavoda, ali narediti sprejemno izkušnjo, ki bode 14. julija ob 8. zjutraj.

Jesen se bode vpisovalo dne 16. septembra od 10.—11. ure, sprejemne izkušnje bodo pa dne 17. septembra.

Gojenkam, ki so bile že na zavodu, se je javiti dne 17. septembra med 11. in 12. uro. Vsaka plača 4 K prispevka za učila. Te gojenke pa lahko naznanijo svoj vstop tudi pismeno, ako pošljejo od 10. do 15. septembra po poštni nakaznici na „ravnateljstvo mestnega dekliškega liceja“ 4 krone.

Ponavljjalne in dodatne izkušnje bodo dne 17. septembra.

Pri vpisovanju nanovo se plača 4 K sprejemnine in 4 K prispevka za učila. Za sprejemni izpit v II. ali v kak višji razred pa poleg tega še 20 K izpitne pristojbine.

Šolnina, ki znaša za pol leta 40 K, se plačuje pozneje.

Za vsako v I. ali v kak višji razred nanovo vstopivšo gojenko je v I. tečaju njenega šolanja obvezno plačevanje šolnine.

Šolsko leto 1914./15. se prične v petek, dne 18. septembra s slovesno službo božjo ob 8. uri v trnovski cerkvi.

Dne 19. septembra se prične redni pouk ob 8. uri zjutraj.

Trgovski tečaj.

Ta tečaj je namenjen v prvi vrsti absolventkam IV. razreda mestnega dekliškega liceja, potem pa tudi drugim deklicam, ki so dopolnile 16. leto in so dokazale v posebni sprejemni izkušnji iz slovenščine, nemščine in računstva dovolj sposobnosti za umevanje trgovskih predmetov.

Vpisovanje bode dne 29. septembra od 10.—11. ure, sprejemna izkušnja pa dne 30. septembra ob 8. uri zjutraj.

Praktični nadaljevalni tečaj.

(Gospodinjski in kuharski tečaj.)

S š. l. 1914/5 se otvori na mestnem dekl. liceju enoleten gospodinjski in kuharski tečaj. Natančneje se razglasi pravočasno po časopisih.

Po potrebi se otvori tudi znanstveni nadaljevalni tečaj.

Pripomnja.

Za roditelje je velike vzgojevalne važnosti, da poskrbe svojim hčerkam stanovanja, kjer se pametno in vestno nadzorujejo. Šola kot taka more le potem uspešno zabranjevati slabi in škodljivi vpliv, ki prci mladim deklicam, ako jo podpira pri tem tudi domače nadzorstvo.

Ravnateljstvo pojde v tem oziru vedno drage volje na roke staršem in gojenkam ter bode z veseljem nasvetovalo primerna stanovanja.

Tik pred zaključkom tega izvestja je dospela grozna vest. Kruta roka morilčeva je upihnila življenje nadi Avstrije, c. kr. Visokosti, presvetlemu gospodu nadvojvodi in prestolonasiedniku Francu Ferdinandu in Njegovi soprogi, vojvodinji Hohenberški. Grozna nesreča je zadela vso Avstrijo, osobito pa našega sivolasega vladarja, Njegovo Veličanstvo cesarja Franca Jožefa I. V teh težkih urah prosimo Vsemogočnega za pomoč Njegovemu Veličanstvu, vladarski hiši in celi Avstriji.

XIV. Imenik gojenk.

(* spredaj znači odličnjakinje.)

I. razred.

- Adamič, Marija, Ljubljana.
 Aplih Karolina, Spodnja Šiška.
 Artel Marija, Gradec (Štaj.)
 Beuk Marta, Idrija.
 *Bežek Emilija, Škofja Loka
 Brunet Miroslava, Ljubljana.
 Ciuha Nadina, Ljubljana.
 Čenčur Ljudmila, Trst (Prim.)
 Dolenc Kristina, Ljubljana.
 Golob Terezija, Kresnice.
 *Guna Marija, Zagorje ob Savi.
 Hribar Nada, Ljubljana.
 Janežič Antonija, Ljubljana.
 Jantscher Elvira, Reka (Hrv.)
 Jesih Valentina, Sp. Šiška.
 *Keil Afra, Urfahr (Gor. Avstrija).
 Koréne Ana, Ljubljana.
 *Kuralt Danica, Ljubljana.
 Logar Irma, Ljubljana.
 Mazelle Milena, Gradec.
 Majdič Marija Sp. Hudinja (Štaj.)
 Majdič Milena, Sp. Hudinja (Štaj.)
 Markič Pavla, Ljubljana.
 Miklave Zofija, Ljubljana.
 Nagode Marija, Trst (Prim.)
 Nessmann Štefanija St. Mihael (Koroško.)
 *Nitsch Sabina, Vrhnika.
 Okorn Avrelija, Sp. Šiška.
 Pehani Silvija, Ljubljana.
 Petek Herma, Zalec (Štaj.)
 *Petek Justina, Ljubno (Štaj.)
 Podbregar Josipina, Ljubljana.
 *Poklukar Ivanka, Bled.
 Poklukar Ljudmila, Hotič.
 Praprotnik Josipina, Ljubljana.
 Prekuh Josipina, Ljubljana.
 Robida Ljudmila, Ribnica.
 Rozman Marija, Planina.
 Rudesch Olga, Ortnek.
 Skalar Ida, Gradec (Štaj.)
 Stojkovič Hedvika, Ljubljana.
 Štrajher Brigita, Ljubljana.
 Škulj Marija, Pueblo Colorado (Sev. Amer.)
 Šporn Marija, Trbovlje (Štaj.)
 *Tekavčič Ana, Ljubljana.
 Tomažič Valerija, Ljubljana.
 Vilhar Hilda, Ljubljana.
 Vogelnik Nada, Ljubljana.
 *Zarnik Flora, Zagorje ob Savi.

49

II. A razred.

- Artel Antonija, Sp. Šiška.
 Bevk Ana, Kranj.
 Biber Ana, Ljubljana.
 Bohinec Božena, Cerklje na Dolenjskem.
 Debevec Franciška, Ljubljana.
 Detela Amalija, Jelšane (Prim.)
 Fatur Gizela, Ljubljana.
 *Fink Vida, Ljubljana.
 Hrastnik Rozalija, Zavrhek (Prim.)
 *Kobè Milena, Ljubljana.
 Kosovel Ana, Sežana (Prim.)
 Kuhar Ada, Trebnje.
 *Lokar Zora, Dobljče.
 Marn Marija, Ljubljana.
 Milavec Marija, Ljubljana.
 Nerat Breda, Litija.
 Pirc Vasilisa, Ljubljana.
 Podbregar Marija, Ljubljana.
 Potočnik Helena, Ljubljana.
 *Rakovec Ida, Krško.
 Sedej Helena, Ljubljana.
 Seunig Martina, Ljubljana.
 Simčič Viktorija, Ljubljana.
 Starič Karla, Ljubljana.
 Strehovec Albertina, Vel. Lašče.
 Stukelj Marica, Frankolovo (Štaj.)
 Sulič Angela, Gradiška (Prim.)
 Trefalt Vida, Ljubljana.
 Vidmar Metoda, Ljubljana.
 Zupanec Elka, Ljubljana.
 Župnek Mira, Ljubljana.

31

II. B razred.

- Berčon Miroslava, Ljubljana.
 Bizjak Pavla, Ljubljana.
 Blinc Matilda, Vinica.
 *Černivec Katarina, Ljubljana.
 Duler Georgia, Reka (Hrv.)
 *Fajdiga Stana, Sodražica.
 *Goldmann Zofija, Ljubljana.
 *Kovačič Antonija, Ljubljana.
 Mazi Mihaela, Ljubljana.
 Mercher Friderika, Gradec (Štaj.)
 Oman Cirila, Trebnje.
 Pepelnak Stanislava, Mozirje (Štaj.)
 Ponikvar Ivanka, Ljubljana.
- Požnel Emilija, Postojna.
 Požnel Hedvika, Postojna.
 *Rovšek Mira, Ljubljana.
 Schuller Danica, Babno polje.
 Štupica Slava, Ljubljana.
 Šega Božena, Logatec.
 Švigelj Angela, Lože pri Vipavi.
 *Uršič Milena, Ljubljana.
 Učezsanek Daniela, St. Pavel pri Preboldu (Štajersko).
 Zupan Jožefa, Ljubljana.
 Zupančič Ana, Ljubljana.
 *Železnikar Marija, Ljubljana.

25

III. A razred.

- Bizovičar Leopoldina, Ljubljana.
 Božič Ida, Gornji grad (Štaj.)
 Bullinger Matilda, Loke pri Trbovljah (Štaj.)
 Črnjac Ivana, Verd.
 Glinšek Frančiška, Ljubljana.
 Golobič Marija, Dolga Raka pri Krškem.
 Gregorič Leopoldina, Zagorje ob Savi.
 Gregorič Maksimilijana, Ljubljana.
 Gril Stanislava, Ljubljana.
 Ham Marija, Ljubljana.
 Kavs Albina, Skrilje (Prim.)
 Klun Ana, Ribnica.
 Korber Marija, Senožeče.
 Korber Vida, Senožeče.
 Kraut Nada, Celovec (Koroško).
- Kraut Verena, Celovec (Koroško).
 Kuhar Zora, Žužemberk.
 *Melihar Ljudmila, Ljubljana.
 Murko Leopoldina, Ljubljana.
 Orehek Marija, Ljubljana.
 Perko Lavrencija, Žiri.
 Prapro'nik Marija, Ljubljana.
 Punčuh Rafaela, Vipava.
 Sežun Marija, Ljubljana.
 Sežun Pavla, Ljubljana.
 Skulj Daniela, Tržišče.
 Smrdelj Vida, Orehek.
 Traven Albina, Ljubljana.
 *Verbajs Valburga, Dol pri Ljubljani.
 Weibl Martina, Vrhnika.

30

III. B razred.

- Adamič Natalija, Ljubljana.
 Armič Maksa, Ljubljana.
 Aschmann Marta, Novo mesto.
 Černe Josipina, Kranjska gora.
 *Černič Gabrijela, Ljubljana.
 Debevc Ruša, Ljubljana.
 Dolenc Erna, Ljubljana.
 Hribar Vera, Ljubljana.
 *Ilešič Vanda, Ljubljana.
 Janežič Marija, Ljubljana.
 Keil Pavla, Urfahr (Gor. Avstrija).
 Killer Mihaela, Kranj.
 Koch Nadina, Ljubljana.
 Koch Ruša, Ljubljana.
 *Kosmač Pavla, Ljubljana.
- Kuralt Ida, Ljubljana.
 Mahorčič Vera, Litija.
 Mohorič Vera, Gornji grad (Štaj.)
 Pahor Helena, Renče (Prim.)
 Potrato Marjeta, Ljubljana.
 Rainer Dragica, Zagorje ob Savi.
 Rovšek Danica, Ljubno (Štaj.)
 Štayer Dragica, Ljubljana.
 Šepetavec Natalija, Idrija.
 Štefančič Slava, Ribnica.
 Švigelj Frančiška, Breg pri Borovnici.
 Tomazin Ljudmila, Tupalče.
 Tomažič Zdenka, Ljubljana.
 Zor Marija, Zagreb (Hrv.)

29

IV. A razred.

- Blinc Hermina, Vinica.
 Budinek Pavla, Kranjska gora.
 Černy Frančiška, Ljubljana.
 Čarman Ana, Ljubljana.
 Česnik Vida, Predosje.
 Goederer Ana, Ortnel.
 *Gostiša Ana, Črnomelj.
 *Gruden Nadina, Ljubljana.
 *Iskra Stanislava, Ljubljana.
- *Klinc Vitoslava, Litija.
 Kogoj Ana, Vrhnika.
 Kukla Vera, Jarše.
 Kvartič Ljudmila, Velenje (Štaj.)
 Mrak Zora, Zaprece pri Kamniku.
 *Mrzlikar Ljudmila, Ljubljana.
 *Oražem Ivanka, Goriča vas pri Ribnici.
 Pehani Hedvika, Ljubljana.
 Potočnik Kancijanila, Pragersko (Štaj.)

Povalej Marica, Maribor (Štaj.).
 Premk Ana, Kranjska gora.
 Proft Ana, Ljubljana.
 Ragazi Viktorija, Razdrto.
 Rohrmann Mira, Ljubljana.
 Štor Marijana, Ljubljana.
 *Tominšek Zdenka, Ljubljana.
 Trnkóczy pl. Zaszkaál Darinka, Ljubljana.

Trost Marija, Ljubljana.
 Trstenjak Milena, Ljubljana.
 Turek Ana, Planina.
 Urbančič Olga, Ljubljana.
 Varšek Franja, Ljubljana.
 *Widmar Marija, Kočevje.
 *Zagorc Melanija, Ljubljana.
 Zupančič Josipina, Ljubljana.

34

IV. B razred.

Babšek Frančiška, Štepanja vas.
 Biber Štefanija, Ljubljana.
 Bratkovič Ana, Koseze.
 Celestina Albina, Primskovo na Gor.
 Čuk Marija, Ljubljana.
 *Dereani Vera, Cerknica.
 Gregorič Ljudmila, Litija.
 Hrovat Albina, Kamnik.
 Istenič Jozefa, Ljubljana.
 *Jelovšek Vladimira, Praga (Češko).
 Klanjšček Dionizija, Št. Ferjan (Prim.).
 Klun Marija, Ribnica.
 Kos Ana, Idrija.
 Kosovel Karmela, Sežana (Prim.)
 *Lapajne Ljubica, Idrija.
 Majdič Ana, Sp. Hudinja (Štaj.)
 Majdič Petka, Sp. Hudinja (Štaj.)
 Makar Ljubica, Metlika.

Mayer Marija, Šoštanj (Štaj.).
 Megušar Vida, Podzemelj.
 *Mihalič Nada, Ljutomer (Štaj.)
 Mikl Edita, Postojna.
 Petrin Josipina, Pesje (Štaj.)
 *Podboj Marija, Ljubljana.
 Poženel Lidvina, Brixlegg (Tirolsko).
 *Rosina Milovana, Ljutomer (Štaj.)
 Rudolf Vida, Konjice (Štaj.)
 Schweiger Iva, Vižmarje.
 Schweiger Vida, Črnomelj.
 *Švigelj Stanislava, Breg pri Borovnici.
 Tiplič Olga, Nestelbach (Štaj.)
 *Veninšek Marija, Rečica (Štaj.)
 Vičič Antonija, Ljubljana.
 Zemljič Amalija, Luče (Štaj.)
 Žargaj Zora, Ljutomer (Štaj.)
 *Železnikar Helena, Ljubljana.

36

V. A razred.

Ahlin Ljudmila, Sp. Šiška.
 Babič Marta, Ljubljana.
 Baraga Marija, Postojna.
 Boršnik Ana, Borovnica.
 *Felician Valerija, Gornji grad (Štaj.)
 *Fon Emilija, Celje (Štaj.)
 *Gabrijelčič Justina, Avče (Prim.)
 *Kolšek Nada, Lož.
 *Kotnik Zdenka, Brežice (Štaj.)
 *Krajnik Nada, Kobarid (Prim.).

Marčan Miroslava, Ljubljana.
 Novak Leopoldina, Idrija.
 Očepek Emilija, Ljubljana.
 Orožen Marta, Trebnje.
 Pavlin Marija, Podbrezje.
 Rainer Slava, Zagorje ob Savi.
 Soršak Ana, Ljubljana.
 Sevčik Marija, Ljubljana.
 *Tekavčič Avgusta, Ljubljana.
 *Železnik Gabrijele, Skofja Loka.

20

V. B razred.

Bajželj Ivanka, Ljubljana.
 Berčon Marija, Zagorje ob Savi.
 Bergant Mira, Zagreb (Hrv.)
 *Burger Marija, Ribnica.
 Čermák Božena, Ljubljana.
 Fleš Terezija, Cazin (Bosna).
 Gabršek Ljudmila, Krško.
 Govékar Vera, Ljubljana.
 Govékar Vida, Ljubljana.
 *Gregorčič Darinka, Litija.
 *Hašner Ljudmila, Ljubljana.
 Herbst Pavla, Ljubljana.
 Kocbek Mila, Gornji grad (Štaj.)
 Kočevar Gizela, Stari trg pri Ložu.
 *Kostanjevec Danica, Ljubljana.

Mahorčič Mara, Litija.
 Matkovič Helena, Ljubljana.
 Meško Ilka, Maribor (Štaj.)
 Milohnoja Klavdija, Ljubljana.
 *Nitsch Mara, Črnomelj.
 Ogrinc Antonija, Grahovo.
 *Pirc Gabrijele, Ljubljana.
 Potrato Elizabeta, Ljubljana.
 *Povalej Pavla, Gradec (Štaj.)
 Praprotnik Sabina, Ljubljana.
 *Rakovec Cirila, Krško.
 Savnik Vida, Ljubljana.
 Sever Vera, Št. Jernej.
 *Seunig Pavla, Ljubljana.
 Turk Marija, Ljubljana.

30

VI. razred.

- *Bajt Terezija, Idrija.
 Boucon Angela, Ljubljana.
 *Brenčič Marica, Celje (Štaj.).
 Cepuder Irma, Ljubljana.
 Crobath Jožica, Kranj.
 *Debelak Jospina, Kovor.
 Derganc Julija, Ljubljana.
 Felicijan Marija, Gornji grad (Štaj.).
 Grošelj Franciška, Dobje.
 *Groznik Angela, Višnja gora.
 Horvat Olga, Orehek.
 Hribar Vida, Ljubljana.
 Jagodič Marija, Gornja Polskava (Štaj.).
 Jerman Marija, Krško.
 Jermol Albina, Prečna.
 Klobučar Stanislava, Trebnje.
 Klovar Štefanija, Ljubljana.
 Kokalj Kristina, Čajnica (Bosna).
 Krašković Jospina, Ljubljana.
 *Krisch Cirila, Ljubljana.
 Ločnik Margareta, Ljubljana.
 Lužar Frida, Postojna.
 Mally Vera, Ljubljana.
- *Mayer Mara, Lože pri Vipavi.
 Meglič Sabina, Vranksko (Štaj.).
 *Meršol Zora, Kočevje.
 Mis Vlasta, Ljubljana.
 Modrijan Elizabeta, Zatičina.
 Novak Karla, Trebnje.
 Oražem Nežika, Ribnica.
 Pirc Erna, Št. Vid pri Ljubljani.
 Radaj Dragica, Tržič pri Ogulinu (Hrv.)
 Seunig Marija, Ljubljana.
 Sever Franciška, Ljubljana.
 Splichal Judita, Kranj.
 Sulič Jospina, Pervačina (Prim.)
 Širčelj Mirolava, Divača (Prim.)
 *Škerle Antonija, Ljubljana.
 Šušteršič Silva, Radovljica.
 Švigelj Hedvika, Gradič pri Brestu.
 Urbas Jospina, Gor. Logatec.
 Uršič Pavla, Ljubljana.
 Vedernjak Flora, Idrija.
 Zakotnik Lavoslava, Ljubljana.
 Zamida Marija, Ljubljana.

45

Trgovski tečaj.

V šolskem letu 1913/4 so obiskovale ta tečaj:

- Adamič Frida, Ljubljana.
 Bizilj Marija, Ljubljana.
 Čefuta-Ucman Kristina, Tomaj (Prim.).
 Ditrich Milena, Postojna.
 Ferenčak Valburga, Šmarje pri Jelšah (Štaj.).
 Ferjan Angela, Kamna gorica.
 Gajsler Gabrijela, Ljubljana.
 Gorjanc Cirila, Ljubljana.
 Heuffel Friderika, Ljubljana.
 Hribar Marija, Vevče.
 Hudnik Božena, Ljubljana.
 Jarec Frida, Ljubljana.
 Jerman Kunigunda, Ljubljana.
 Jeršek Adela, Ljubljana.
 Keržan Doroteja, Ljubljana.
 Kettner Olga, Kočevje.
 Koch Mirolava, Ljubljana.
 Kocjančič Marija, Ljubljana.
 Kosmač Marija, Ljubljana.
 Likožar Franja, Godovič.
 Lipah Ivana, Dobrunje.
 Mally Danica, Ljubljana.
 Miki Franciška, Logatec.
- Mrak Marija, Ljubljana.
 Outrata Emilija, Divača (Prim.).
 Pauer Amalija, Ljubljana.
 Pavčič Ottilija, Ljubljana.
 Pecher Marija, Škofja Loka.
 Permè Viktorija, Zalog.
 Petrič Marija, Ljubljana.
 Pirnat Lucija, Škofja Loka.
 Poljanec Ana, Krško.
 Praznik Marija, Škocijan.
 Rant Julija, Jesenice.
 Razinger Melita, Ljubljana.
 Rohrmann Vera, Ljubljana.
 Sadar Ljudmila, Ihan.
 Stepič Franciška, Breznica.
 Trnkóczy pl. Zaszka Maruška, Celje (Štaj.).
 Turk Antonija, Novi kot.
 Valenčič Vera, Trnovo.
 Vernik Katarina, Sp. Pirniče.
 Vičič Vera, Ljubljana.
 Vrhovec Franciška, Majland (Štaj.).
 Wagner Alojzija, Ljubljana.

45

Mladika

je društvo, ki vzdržuje internat in petrazredno dekliško ljudsko šolo.

Internat je nastanjen v novodograjenem dvonadstropnem poslopju, ki se nahaja v najlepšem delu mesta, poleg mestnega dekliškega liceja. Glavno pročelje je obrnjeno proti Tivolskemu gozdu. Poslopje je obdano kroginkrog z vrtom in parkom.

Poslopje je popolnoma higienično opremljeno. Ima vodovod, elektriško razsvetljavo, centralno kurjavo, 6 kabin za kopeli in veliko dvorano za igrišče v zimskem času. Zavod ima svojega hišnega zdravnika, ki je za slučaj potrebe vsak hip na razpolago. Za obolelo gojenko je vestno pre-skrbljeno v posebnem oddelku, ki je ločen od drugih prostorov in ima tudi svojo kabino za kopel.

V penzionat se sprejmejo notranje in vnanje gojenke.

Ljudska šola je petrazredna in ima pravico javnosti vsled ministrskega odloka z dne 19. februarja 1911, št. 4026. Nastanjena je v pritličju mestnega dekliškega liceja.

Nadzorovalno osebje v internatu:

- 1.) Wessner Marija, voditeljica.
- 2.) Wirgler Marija, prefekta.
- 3.) Medic Karolina, prefekta.
- 4.) Prosenc Milica, prefekta.
- 5.) Michallet Gasparine, prefekta.

Učiteljsko osebje na ljudski šoli:

- 1.) Wessner Marija, začasna voditeljica.
- 2.) Grošelj Marija.
- 3.) Pleško Cirila.
- 4.) Gomilšek Marija.
- 5.) Arselin Marija.
- 6.) Prosenc Milica.

Verouk poučuje v vseh razredih licejski profesor gospod Mlakar Janko.

Sklep šolskega leta 1913/14.

Šolsko leto se je sklenilo dne 15. julija 1914. Po sv. maši s „Te Deum“ se je vrnila mladina z učiteljicami v šolo, kjer so se ji razdelila šolska naznanila in letna poročila.

Naznanilo o začetku šolskega leta 1914/15.

Vpisovanje učenk bode 15. septembra t. l. od 9. do 12. ure dopoldne v šolskem poslopju mestnega dekliškega liceja (v pritličju).

Pri vpisovanju se je zglasiti z zadnjim šolskim naznanilom, nanovo vstopivšim pa s krstnim ali rojstnim listom in izpričevalom o stavljenih kozah.

Natančnejša pojasnila daje vodstvo Mladike, Šubičeva ulica št. 9.

Statistični pregled učenk.

Razred	Število učenk v začetku šol. l.		Med letom jih je		Število učenk 12. 6. 1913		Starost					Vera		Materin jezik		Stanje jih je obiskoval			Za višji razred			Uverilo jih je plačilo			V poštni hranilnici		
	Število učenk	umrlo	vstopilo	izstopilo	6-7	7-12	12-13	13-14	nad 14	rimsko-kat.	druga	slov.	drugi	Ljubljani	izven Ljubljane	prav pridno	pridno	manj pridno	sposobnih	ne-sposobnih	nesposobnih v 0/0	Neizprašanih je ostalo	celo	pol	nič	učenk	K
I.	40	—	40	1	39	4	35	—	—	39	—	37	2	34	5	39	—	—	37	2	5	2	15	9	15	—	—
II.	43	—	43	1	43	—	43	—	—	43	—	43	—	36	7	43	—	—	36	6	13	1	18	4	21	—	—
III.	47	—	47	2	45	—	44	1	—	43	2	45	—	45	—	42	3	—	39	6	13	—	13	6	26	—	—
IV.	43	—	43	1	44	—	42	1	1	43	1	43	1	39	5	44	—	—	38	6	14	—	23	6	15	4	118
V.	26	—	26	—	26	—	24	2	—	26	—	26	—	22	4	26	—	—	24	2	8	—	13	5	8	5	344

Imenik učenk.

I. razred:

- Caleari Flora, Škofja Loka.
Černe Marija, Ljubljana.
Glavnik Julija, Ljubljana.
Hudales Berta, Ljubljana.
Jarc Marija, Ljubljana.
Jelenc Marija, Ljubljana.
Kern Friderika, Ljubljana.
Kostanjevec Marija, Ljubljana.
Koželj Slava, Ljubljana.
Kuralt Marija, Ljubljana.
Lovše Pavla, Ljubljana.
Mazi Helena, Ljubljana.
Moran Marija, Ljubljana.
Mozetič Pavla, Ljubljana.
Naglič Vida, Ljubljana.
Nerat Sonja, Šmartno pri Litiji.
Noč Ana, Ljubljana.
Ocepek Ana, Ljubljana.
Omota Jožefa, Ljubljana.
Pajer Franciška, Radovljica.
- Pajnič Silva, Ljubljana.
Pišlar Ilona, Budim Pešta (Ogrsko).
Puh Otilija, Ljubljana.
Ravnikar Marija, Ljubljana.
Sedej Pavla, Ljubljana.
Stupica Nada, Ljubljana.
Šunara Antonjeta, Šibenik (Dalmacija).
Šavs Jerica, Sp. Šiška.
Tavčar Ida, Ljubljana.
Umberger Kristina, Ljubljana.
Urbančič Vera, Ljubljana.
Vedral Ljudmila, Ljubljana.
Weber Marija, Ljubljana.
Welley Hilda, Ljubljana.
Wisiak Lidija, Linc (Gornje Avstrijsko).
Zorc Vida, Ljubljana.
Zupan Bogomila, Ljubljana.
- Neizprašani:
Polšak Ana, Trst.
Urbanc Renata, Ljubljana.

39

II. razred:

- Arko Antonija, Št. Vid pri Ljubljani.
Bajželj Marija, Ljubljana.
Barle Alojzija, Ljubljana.
Boršnik Marija, Borovnica.
Čimerman Marija, Ljubljana.
Čimperman Nada, Ljubljana.
Doberšek Franciška, Laški trg (Štajersko).
Doberšek Friderika, Laški trg (Štajersko).
Fatur Olga, Ljubljana.
Florjančič Helena, Ljubljana.
Gaberšek Ana, Ljubljana.
Götzel Martina, Ljubljana.
Grimm Gabriela, Ljubljana.
Horvat Vida, Gradac.
Janežič Kazimira, Vič pri Ljubljani.
Jeran Anica, Ljubljana.
Juh Avgušтина, Ljubljana.
Klepč Božena, Ljubljana.
Klobučar Karolina, Ljubljana.
Kosec Danica, Ljubljana.
Košuta Olga, São Paulo (Brazilija).
Krajc Lea, Grahovo.
Krisper Franciška, Št. Leonhard pri Gradcu (Štajersko).
- Lampič Gabriela, Celje (Štajersko).
Mancini Silva, Ljubljana.
Marinko Antonija, Vič pri Ljubljani.
Marinko Marija, Vič pri Ljubljani.
Mazi Marjetica, Ljubljana.
Miklavc Ivana, Ljubljana.
Moran Jožefa, Ljubljana.
Nessmann Franciška, Ljubljana.
pl. Obereigner Nada, Buzet (Istra).
Pajnič Danica, Ljubljana.
Papež Vera, Ljubljana.
Rovšek Olga, Ljubljana.
Skulj Bogomila, Ljubljana.
Stepič Zofija, Ljubljana.
Schweiger Marija, Ljubljana.
Urbanc Helena, Kranj.
Vavpotič Marija, Ljubljana.
Velepč Maksa, Ljubljana.
Zajec Marija, Ljubljana.
- Neizprašana
Smrečnik Angela.

III. razred:

- Aman Karolina, Gorenji Logatec.
Barle Marija, Ljubljana.
Bučar Božena, Ljubljana.
Čerkvenič Miroslava, Trst.
Černe Emilija, Ljubljana.
- Debevc Nevenka, Ljubljana.
Detela Olga, Podgrad (Primorsko).
pl. Grasselli Nikolaja, Ilirska Bistrica.
Gričar Franciška, Trst.
Gobelnik Magdalena, Ljubljana.

43

Hribar Amalija, Ljubljana.
 Hudales Ana, Ljubljana.
 Jeran Marica, Ljubljana.
 Juvan Vida, Ljubljana.
 Koželj Vera, Ljubljana.
 Kraigher Justina, Mokronog.
 Kuhar Božena, Trebnje.
 Lenček Katarina, Ljubljana.
 Likar Zora, Ljubljana.
 Logar Elizabeta, Ljubljana.
 Lovše Marija, Ljubljana.
 Maher Matilda, Škofja Loka.
 Miculinič Metoda, Ljubljana.
 Mohar Erna, Ljubljana.
 Mozetič Marija, Ljubljana.
 Možina Viktorija, Radovljica.
 Nagode Ida, Bašelj.
 Omota Jožefa, Ljubljana.
 Polšak Marija, Čitluk (Dalmacija).

Pernuš Frančiška, Dolenji Logatec.
 Pišlar Erži, Budim-Pešta (Ogrsko).
 Popovič Vera, Cerknica.
 Praprotnik Štefanija, Ljubljana.
 Röthl Silva, Ljubljana.
 Sitar Milica, Tržič.
 Skalar Vera, Gradec (Štajersko).
 Souvan Elza, Ljubljana.
 Sternen Roza, Monakovo (Bavarsko).
 Štembal Marija, Ljubljana.
 Terpin Ana, Ljubljana.
 Tomažič Nada, Ljubljana.
 Trnkóczy pl. Zaszkałl Nada, Ljubljana.
 Urbančič Marija, Ljubljana.
 Verbič Frančiška, Ljubljana.
 Vakselj Helena, Ljubljana.
 Zorec Magdalena, Ljubljana.
 Zupan Marija, Ljubljana.

47

IV. razred:

Bajuk Mira, Ortnek.
 Bitenc Ana, Ljubljana.
 Cerar Silva, Ljubljana.
 Fatur Ljudmila, Ljubljana.
 Feigel Marija, Ljubljana.
 Gaberšek Marija, Ljubljana.
 Gaberšek Mira, Ljubljana.
 Gabrič Mihaela, Šiška.
 Gärtner Ivanka, Rožna dolina.
 Gogala Anica, Ljubljana.
 Gričar Marjeta, Ljubljana.
 Horvat Vladimira, Gradac pri Metliki.
 Hudales Marija, Ljubljana.
 Jančar Emilija, Ogulin (Hrvatsko).
 Janežič Doroteja, Ljubljana.
 Jeglič Ana, Ljubljana.
 Kambič Vida, Ustje pri Vipavi.
 Kernc Marija, Glince.
 Korenini Ernestina, Ljubljana.
 Kušar Zofija, Glince.
 Krisch Marija, Ljubljana.
 Lampič Irma, Ljubljana.

Logar Marija, Ljubljana.
 Magerl Ivana, Sp. Šiška.
 Maire Margareta, Passau (Bavarsko).
 Mally Mara, Ljubljana.
 Mancini Ana, Ljubljana.
 Petrič Anica, Ljubljana.
 Ponikvar Jožefa, Ljubljana.
 Planišek Danica, Ljubljana.
 Praprotnik Marija, Kropa.
 Richter Vekoslava, Ljubljana.
 Robida Marija, Ribnica.
 Scagnetti Valerija, Videm (Štajersko).
 Skulj Marija, Tržišče.
 Smerdelj Marija, Vrhnika.
 Tavčar Rozina, Ljubljana.
 Verbič Milena, Postojna.
 Wider Mara, Ljubljana.
 Zajc Marija, Ljubljana.
 Zajec Franica, Kamnik.
 Zamljen Viktorija, Ljubljana.
 Zencovich Marija, Reka.
 Zidar Alma, Trst.

44

V. razred:

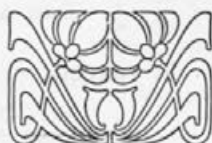
Andervald Magdalena, Ljubljana.
 Bergant Ivana, Ljubljana.
 Brovet Ana, Ljubljana.
 Cirman Jožefa, St. Vid pri Ljubljani.
 Debevc Božena, Kamnik.
 Goslar Vanda, Krško.
 Hribar Ivana, Ljubljana.
 Koščak Marija, Postojna.
 Košuta Marija, São Paulo (Brazilija).
 Mancini Marija, Ljubljana.
 Marinko Antonija, Sp. Šiška.
 Mazi Nada, Ljubljana.
 Milavec Ljudmila, Ljubljana.

Mrak Draga, Ljubljana.
 Papež Marija, Postojna.
 Pirc Nevena, Ljubljana.
 Povše Ana, Sp. Šiška.
 Puhek Alojzija, Ljubljana.
 Ravnikar Štefanija, Ljubljana.
 Spindler Martina, Kamnik.
 Sturm Ida, Poljče.
 Stuck Julijana, Tinje (Koroško).
 Ševčik Vera, Ljubljana.
 Weber Ljudmila, Sv. Pongrac (Štajersko).
 Zarnik Juta, Ljubljana.
 Zidar Olimpija, Trst.

26

VSEBINA.

	Stran
O ženskih poklicih. Spisal dr. Rudolf Molè	3
Kuratorij mestnega dekliškega liceja	10
Šolska poročila:	
I. Učiteljstvo	11
II. Učni načrt	14
III. Učne knjige	15
IV. Naloge	17
V. Učila	23
VI. Statistika gojenk	27
VII. Zrelostne izkušnje	30
VIII. Pospješevanje pouka in telesnega razvoja mladine	33
IX. Važnejše odredbe višjih oblastev	37
X. Kronika	38
XI. Važnejše pravice gojenk in absolventk javnih dekliških licejev	40
XII. Posebni tečaji	41
XIII. Naznanilo o pričetku šolskega leta 1914/5	42
XIV. Imenik gojenk	44
Mladika	48
Statistični pregled učenk	49
Imenik učenk	50

Zaznamek

člankov v dosedanjih izveštjih mestnega dekliškega liceja v Ljubljani.

- 1.) 1907/08: **Mestni dekliški licej.** Spisal Ivan Macher.
- 2.) 1908/09: **Skrbite za vzgojo svojih hčera.** Spisala Marija Wessnerjeva. — **Jubilejna slavnost Njegovega Veličanstva.** Spisal Ivan Macher.
- 3.) 1909/10: **Dr. Jakob Zupan kot pesnik.** Spisal dr. Rudolf Molè. — **Šolski zdravnik.** Spisala Marija Wessnerjeva.
- 4.) 1910/11: **Cesarja Franca Jožefa I. mestna višja dekliška šola.** 1896/97—1910/11. Spisal Ivan Macher.
- 5.) 1911/12: **Šola in higiena.** Spisala Marija Wessnerjeva.
- 6.) 1912/13: **Kranjska — s posebnim ozirom na francosko medvladje in zopetno združitev s habsburško monarhijo.** (Ob priliki stoletnice spisala Frida Klečeva.) — **Varujte cvetlice!** Spisal I. Macher.

